

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680

ТЕМА БРОЈА: Од 6. августа прешло се на подношење јединствене пријаве електронским путем преко Централног регистра обавезног социјалног осигурања

САМО ЈЕДАН ПАПИР У ПОСТУПКУ

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

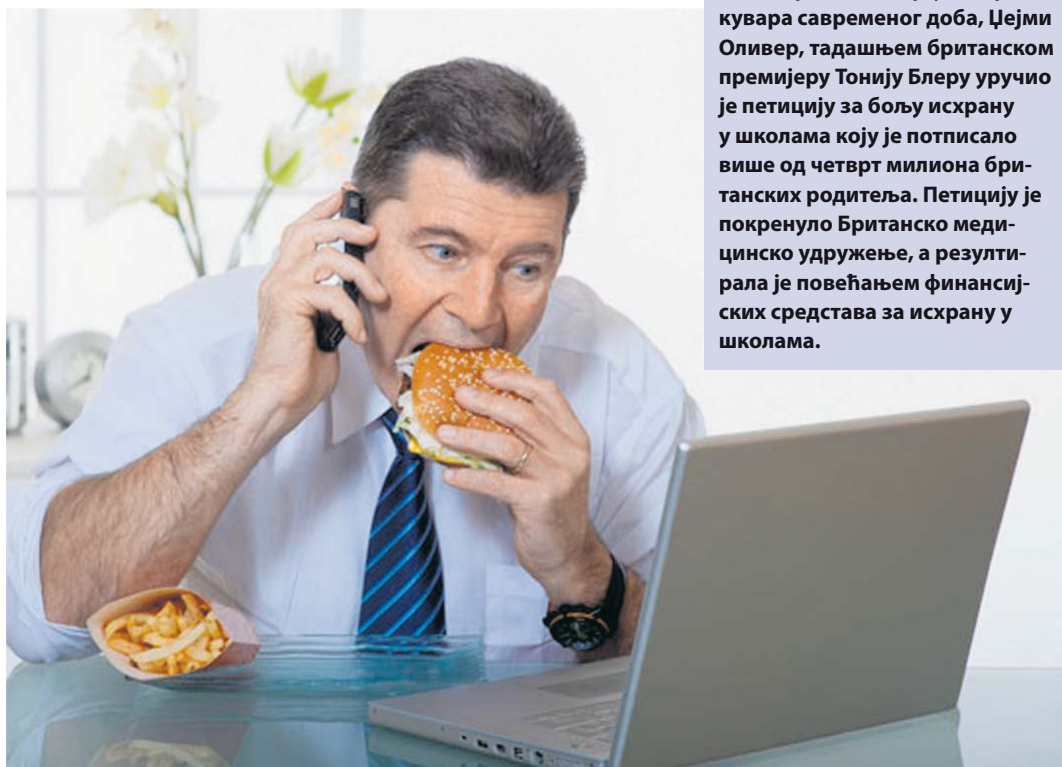
ШТАМПА:
Штампарииа
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Уз посао и вишак килограма

Сајт Poslovi.infostud.com недавно је обавио интересантно истраживање у коме је учествовало око 2.500 запослених у Србији. Истраживање је показало да се више од половине испитаника угојило најмање пет килограма од када су почели да раде. Као најчешће разлоге за вишак килограма наводили су лошу исхрану и недостатак термина за планирање недељног јеловника и припрему оброка, али и мањак слободног времена за кување. Запослени сматрају да се гоје и због премало кретања и мањка времена за редовно вежбање.

Да почетак професионалног живота има последице по витку линију показују и америчка истраживања. Од 3.600 анкетираних Американаца 40 одсто је изјавило да се видно угојило откако су почели да раде. Највише угојених има међу административним радницима, од којих се 69 одсто жали да су килограме добили када су започели професионалну каријеру. На другом месту су инжењери, међу којима је 59 одсто добило на килажи пошто су ступили у радни однос. На трећем месту (51 одсто) налазе се наставници, болничарке, медицинске сестре и информатичари, а на четвртм су адвокати и судије (48 одсто).

Главни узрок вишка килограма, према студији, јесте седење, али испитаници наводе да и стрес има значајан утицај на нагомилавање масних наслага, јер је 35 одсто испитаника рекло да посеже за храном у стресним ситуацијама.

Гојењу радно активних доприносе пословни ручкови и вечере, али и бројна искушења која се налазе у радном окружењу, као што су апарати за слаткише и сокове.

Истраживање које је спровела њујоршка фирма Harris Interactive показало је да се више од других радника гоје туристички агенти, судије и адвокати, а у овој студији је учествовало око 5.700 радника из различитих предузећа.

Проблем са вишком килограма врло често имају и запослени у социјалним службама, учитељи, уметници, дизајнери, архитекте, административни службеници, физичари, па чак и полицајци и ватрогасци.

Поред стреса, мањка слободног времена, седења у канцеларији, до повећане килаже може довести и прескакање доручка, као и поводљивост за колегама који једу пице, грицкалице и слаткише.

Навике се стичу у детињству

Мада у многим земљама Европе школе имају строге нутриционистичке стандарде по којима се ученицима служи здрава храна, у нашим школама то није случај. У тим земљама се и у вртићима креирају јеловници за децу према стандардима здраве исхране. Пре неколико година један од најчувенијих куvara савременог доба, Џејми Оливер, тадашњем британском премијеру Тонију Блеру уручио је петицију за бољу исхрану у школама коју је потписало више од четврт милиона британских родитеља. Петицију је покренуло Британско медицинско удружење, а резултат је повећањем финансијских средстава за исхрану у школама.

Ј. Оцић

ЦЕНТРАЛНИ РЕГИСТАР ПОЧЕО СА РАДОМ

Само један папир у поступку

Од почетка рада Централног регистра престало је подношење јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање (ЈП) у папиру, преко шалтера Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање и Републичког фонда за здравствено осигурање, и прешло се на подношење ЈП искључиво електронским путем Централном регистру обавезног социјалног осигурања (ЦРОСО). Наиме, од почетка рада Централног регистра обавезници подношења јединствене пријаве (послодавци), ако имају техничких могућности, могу пријаву поднети директно преко портала ЦРОСО. Послодавци који немају техничких могућности, или из неких других разлога не буду могли да подносе ЈП електронски преко портала ЦРОСО, моћи ће то да учине преко шалтера организација за обавезно социјално осигурање (РФ ПИО, РФЗО, НСЗ), и то до 6. јануара 2014. године, када послодавцима истиче рок за прилагођавање новом начину регистрације осигураника и осигураних лица електронским путем.

Радници Фонда ПИО који ће приступати порталу Централног регистра имају сертификате

Стартовало се 6. августа

Централни регистар обавезног социјалног осигурања почео је са радом 6. августа. Тим поводом Милица Даниловић, директорка ЦРОСО, рекла је да је то служба која први пут обједињује рад три институције, Фонда ПИО, Републичког фонда за здравствено осигурање и Националне службе за запошљавање, и да ће посебно бити олакшан рад послодавцима, али и осигураницима после замене здравствених књижица електронским, да више не чекају на шалтерима. За прва три дана рада Централном регистру стигло је око 23.000 пријава.

и овлашћења за послове које свако од њих може да обавља. До сада је запосленима у Фонду издато укупно 949 сертификата, а под сертификатом се подразумева смарт картица са квалификованим електронским сертификатом и придруженим пин кодом (уз сертификате су подељени и читачи смарт картица).

– Приликом доласка на шалтер неке од ових организација послодавци су дужни да понесу документацију неопходну за подношење јединствене пријаве (уговор о раду, радну књижицу, решење о отказу уговора о раду и др.). По попуњавању података у јединственој пријави обавеза шалтерског радника Фонда је да, након добијања информације од Централног регистра да су подаци прихваћени

обавезног социјалног осигурања – објашњава Жељко Симић, начелник Одељења за матичну евиденцију Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање.

Од 6. јануара 2014. преко шалтера Фонда ПИО јединствену пријаву ће моћи да подносе само послодавци који то не учине преко портала Централног регистра у законском року од три дана, затим послодавци које портал Централног регистра одбије, односно не прихвати ЈП поднету преко овог портала, неке категорије осигураника (пољопривредници), као и у неким другим специфичним ситуацијама.

– Осим регистрације осигураника, Фонд ПИО на захтев физичког лица, поред уверења и потврда из матичне евиденције Фонда, издаје и уверења из базе Централног регистра и додељује лозинке за приступ подацима ЦРОСО, а на захтев послодавца и овлашћења за приступ подацима Централног регистра од стране заступника или запослених у том предузећу. Такође, почетком рада Централног регистра престаје и обавеза Агенције за привредне регистре да Фонду

доставља податке о почетку и престанку обављања делатности за предузетнике. Од тог датума ова агенција те податке доставља електронским путем Централном регистру – наводи начелник Симић.

Да би све било спремно за почетак рада Централног регистра, поред других бројних припрема и послова, недавно су организоване и обуке за запослене у Фонду ПИО.

– Ми смо у периоду од 15. до 19. јула организовали презентацију рада преко портала Централног регистра и практичну обуку за наше запослене који ће обављати посао регистрације преко наших шалтера. Презентацији и практичној обуци присуствовали су радници предвиђени за приступ порталу Централног регистра из свих филијала и испостава Фонда, а обука је организована да би се људи упознали с новим начином рада, да би им се указало на евентуалне проблеме који се могу појавити у раду и начине њиховог решавања, а том приликом су им подељена и упутства за рад. По завршеној обуци они су добили задатак да на својим радним местима провере ка-

ко све функционише и да заједно са колегама из Сектора информационог технологија учине све да рачунари и сва опрема, као и запослени, буду спремни за почетак посла. Дакле, учинили смо све са наше стране што је требало да би се стартовало са радом – истиче Жељко Симић.

Када неко на било који начин региструје преко портала Централног регистра пријаву, било на шалтеру Фонда ПИО, било на шалтеру Националне службе за запошљавање, на шалтеру РФЗО или директно преко портала ЦРОСО, све оно што портал Централног регистра прихвати као логички исправно и пренесе код себе у базу, аутоматски те податке из пријаве и одјаве шаље и другим наведеним институцијама.

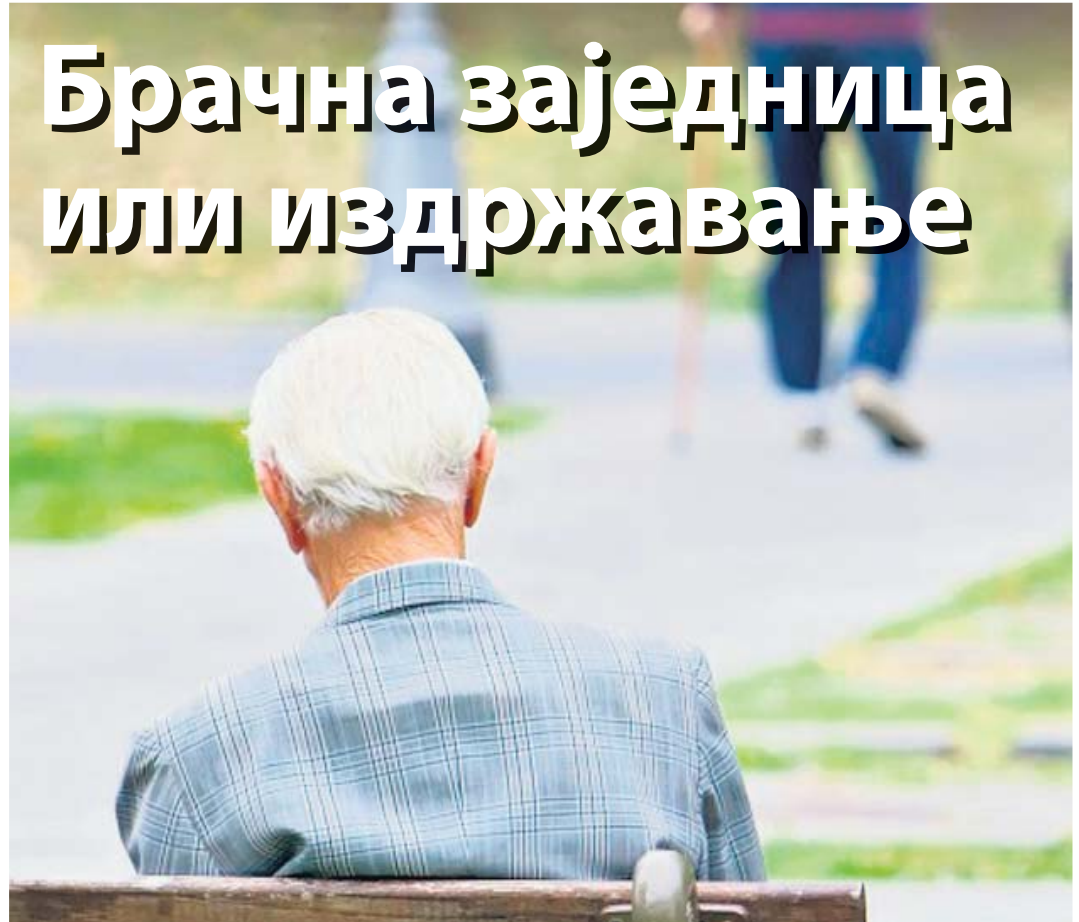
– То значи да истог момента кад Централни регистар региструје податак у својој бази и ми у Фонду аутоматски имамо тај податак у бази матичне евиденције како би га користили у поступку остваривања права из ПИО – прецизира начелник Одељења за матичну евиденцију.

Оно што је новина јесте да Фонд ПИО од почетка рада Централног регистра подноси јединствене пријаве за кориснике пензије непосредно Централном регистру.

– Ми директно достављамо Централном регистру јединствене пријаве за кориснике пензије, а Централни регистар их даље преноси у РФЗО – објашњава Жељко Симић и напомиње да је у периоду од 19. јула до 5. августа ове године извршена миграција података из организација обавезног социјалног осигурања и Пореске управе ради формирања јединствене базе Централног регистра. Тој миграцији је претходно период исправљања и усклађивања података који су вођени у базама институција, а тестирање програма портала Централног регистра у Фонду ПИО почело је у фебруару ове године. Апликација је у фази тестирања побољшана, на њој се и даље ради, али још нису отклоњени сви проблеми на које је указано.

Јелена Оцић

ПРАВА ЧЛАНОВА ПОРОДИЦЕ ПО СМРТИ ОСИГУРАНИКА ИЛИ

Брачна заједница или издржавање

Разведени брачни друг може да оствари право на породичну пензију само ако му је пресудом о разводу додељено издржавање, а за чланове шире породице као услов за остваривање овог права утврђује се увек чињеница издржавања.

У нашем законодавству брачна заједница је основ за признавање права на породичну пензију и да би остварио ово право брачни друг, поред умрлице покојника, мора поднети и венчани лист. Такође, по измењеним прописима из 2011, ако је покојни брачни друг имао више од потребних година за остваривање права на старосну пензију (мушкарци 65, жене 60), право на породичну пензију се признаје под условом да је брачна заједница трајала најмање две године, или ако су брачни другови имали заједничку децу. Весна Вићентијевић, заменица директора Филијале за град Београд, објашњава да разведени брачни друг може да оствари право на породичну пензију

само ако му је пресудом о разводу брака додељено издржавање.

– Трајање коришћења породичне пензије зависи од дужине одређеног издржавања. Да илуструјем примером: ако је одређено да издржавање траје пет година, онда ће и пензија бити исплаћивана до истека ових година. Раније је оно било додељивано без временског ограничења, односно до ступања у осигурање издржаваног брачног друга, и то је новина у прописима. Ако породичну пензију остварују истовремено и брачни и разведени брачни друг, пензија се одређује као за једног члана породице, и дели се на два једнака дела – прецизна је наша саговорница.

Да би удовац остварио право на породичну пензију, неопходно је да у моменту смрти супруге у 2013. години има 56 година живота. Та граница ће се постепено померати из године у годину, закључно са 2017, када ће услов за удовца бити 58 година живота. За удовца не постоји доња граница животне доби коју треба да има

у моменту смрти супруге као што је то прописано за удову (45 година), да би када наврши прописане године могао да оствари право на породичну пензију.

– То у пракси значи да ако је удовац у моменту смрти своје супруге имао рецимо 50 година, а ове године пуни 56 година, нема Законом прописане услове да би остварио право на породичну пензију. Он у моменту смрти супруге мора да има прописане године живота, или може да наврши те године живота у току коришћења права на породичну пензију уз децу као законски старалац деце која су корисници породичне пензије. Он тада трајно задржава право на породичну пензију, а у супротном, право му престаје кад и дете престане да буде корисник породичне пензије. Такође, ако у року од годину дана по смрти брачног друга постане неспособан за рад, трајно задржава право на породичну пензију – наводи Весна Вићентијевић.

Она наглашава да су брачна и ванбрачна деца у потпуности изједначена.

КОРИСНИКА ПЕНЗИЈЕ

– Деца до 15. године имају право на породичну пензију без обзира на то да ли се школују, а после 15. године само уз доказ о школовању. Пензија им припада до завршетка школовања, али најкасније до 20 година живота ако похађају средњу школу, односно до 26 ако имају статус студента. Дете које у току коришћења породичне пензије, пре смрти родитеља постане неспособно за самосталан живот и рад, пензију може да користи докле год неспособност траје, јер она може бити привременог и трајног карактера. Детету коме је школовање прекинуто због болести може се продужити право на пензију и после прописаних година живота за онолико колико је болест трајала. Детету коме је школовање прекинуто због упућивања на одслужење војног рока, право на породичну пензију се продужава за онолико времена колико је трајало одслужење војног рока, а најдуже до 27. године. Право се продужава искључиво под условом да се школовање продужава, осим у случају утврђивања неспособности за самосталан живот и рад – објашњава наша саговорница.

Закон у нарочито тешким ситуацијама, у случајевима када је дете постало неспособно за живот и рад, или остало без оба родитеља, предвиђа да ако је дете постало неспособно за самосталан живот и рад пре навршене 15. године живота, оно трајно задржава право на пензију. За дете које је постало неспособно после 15. године живота потребно је доказати да га је покојни родитељ до своје смрти издржавао.

– Дете са инвалидитетом које је

корисник права на породичну пензију може да се запосли или обавља самосталну делатност и за то време му се обуставља исплата породичне пензије. По престанку осигурања поново се успоставља исплата без новог утврђивања стања инвалидности. У случајевима када је дете изгубило оба родитеља, деца могу остварити право на пензију по основу оба родитеља, с тим што укупан износ који се одређује не може да прелази највиши износ пензије прописан Законом о ПИО – истиче Весна Вићентијевић.

За чланове шире породице увек се утврђује као услов за остваривање права на породичну пензију чињеница издржавања.

– Када је реч о родитељу као члану шире породице (отац, мајка, очух, маћеха, усвојилац) кога је покојник издржавао до своје смрти, он стиче право на породичну пензију ако је у моменту смрти покојника отац навршио 65 година живота, а мајка 60 година. Чланови шире породице су још браћа, сестре и друга деца без родитеља, или су им родитељи неспособни за рад, а коју је покојник издржавао – наводи заменица директора Београдске филијале.

Иначе, издржаваним лицем, у смислу Закона о ПИО, сматра се када укупни приходи члана породице не прелазе износ најниже пензије. У приходе члана породице не улазе додаток на децу, родитељски додаток, материјално обезбеђење, породична пензија остварена по другом родитељу, новчана накнада за помоћ и негу другог лица, накнада за телесно оштећење, награде, отпремнине, као и примања по основу ученичког и студентског стандарда.

Најзад, Весна Вићентијевић подсећа и на то да лице које је намерно или крајњом непажњом узроковало смрт осигураника или корисника права не може остварити право на породичну пензију.

Јелена Оцић

ПОКРАЈИНСКИ
ФОНД ПИО

Повећан број уплата по члану 15

Према статистичким подацима Дирекције Покрајинског фонда за пензијско и инвалидско осигурање у Новом Саду за јун 2013. године, у филијалама РФ ПИО са територије Војводине повећан је број уплата осигураника који су укључени у обавезно осигурање по члану 15 Закона о ПИО. Наиме, у јуну је по том основу било 5.720 уплата на рачун Фонда у укупном износу од 32.695.020 динара, што је више него претходног месеца у коме је било 5.300 уплата (30.898.841 динар).

Посматрано по филијалама, у јуну је највише уплата било у Филијали РФ ПИО Нови Сад – 1.589, у укупном износу од 9.847.886 динара; следе Филијала РФ ПИО Панчево са 854 уплате у збирном износу од 5.019.166 динара, и Филијала РФ ПИО Суботица са 742 уплате (укупно уплаћено 4.097.786 динара).

Да подсетимо још једном, од августа важе нове основице осигурања које су у односу на претходни квартал више за 6,6 одсто. То значи да ће се уплате у наредна три месеца кретати од 5.139,84 динара месечно за оне који уплаћују на најнижу основицу, до 73.428 динара за оне који могу да издвоје новац за највишу основицу.

М. Мектеровић

ПОДНЕТО 9.897 ЗАХТЕВА ЗА РЕГУЛИСАЊЕ ЗАОСТАЛИХ ПЕНЗИЈА СА КОСОВА И МЕТОХИЈЕ

Пресудом Европског суда за људска права у Стразбуру од 17. априла 2012. године, која је постала правонаснажна 24. септембра 2012, Републици Србији је наложено да предузме мере у вези са решењем насталог проблема исплате пензија остварених на подручју АП Косово и Метохија. Република Србија је упутила Комитету министара Савета Европе Извештај о предузетим мерама и доставила усвојени Акциони план који је утврдила Радна група образована Закључком Владе Србије 28. новембра прошле године.

– Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање поднето је 9.897 захтева за регулисање заосталих пензија са Косова и Метохије, од чега се 7.712 односи на исплату пензије, а 2.185 захтева на остваривање права на породичну пензију. Од укупног броја захтева само један пензионер је поднео комплетну документацију – рекао је Драги Видојевић, државни секретар у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, у изјави за Политику.

Према његовим речима, очекује се да ће се до почетка исплате првих пензија на Косову и Метохији решити питање за још десетак, који би у међувремену требало да комплетирају папирологију и тако докажу да су до пре 14 година редовно прима ли пензију из Србије. Видојевић је навео да је Србија крајем јуна већ доставила податке Савету Европе о томе докле се стигло

Само један захтев комплетан

Драги Видојевић

са овим послом, чиме је показана добра воља да се то питање реши.

Након 24. септембра знаће се тачан датум почетка исплате заосталих пензија.

– Надамо се да ћемо успети да решимо то питање на начин да се заостале пензије исплаћују од дана ступања на снагу споразума о исплати, а не за све прошле године, тако ће и Србија покушати да постигне договор, што онда неће значити да наша земља треба да обезбеди милијарде евра за исплату како се ту-

мачило – објашњава Видојевић и подсећа да је пре 14 година обустављена исплата пензија за око 50.000 пензионера који су то право стекли по неком основу.

На основу до сада поднетих захтева Фонду ПИО уочени су и неки парадокси.

– На само једној адреси у Новом Пазару пријављено је 70 особа које покушавају да остваре право на пензију. Оправдано се сумња да има много фалсификованих докумената – наводи државни секретар у листу Политика.

И поред најбоље намере да Србија корисницима омогући исплату пензија, Фонд за пензијско и инвалидско осигурање има проблем да дође до већине оних који су поднели захтев за исплату, а документација им није комплетна.

– Највећи број захтева Пензијског фонда упућен на адресе оних који треба да попуне папире, поштари враћају јер их на датим адресама нема – објашњава Драги Видојевић и напомиње да ће у помоћ позвати и нашег официра за везу на КиМ. Србија је тражила од Унмика да им достави податке оних који имају право на пензију, али ти папири никада нису стигли.

Да би неко остварио право на пензију са Косова и Метохије не сме да прима пензије по два основа, и српску и косовску.

– Захтев за исплату пензије може да поднесе само онај ко приложи решење о пензији. Биће потребна и потврда идентитета, то јест да се дође лично и да се уз решење о пензији лице идентификује. Потребно је и уверење о животу, при чему сви докази морају да буду усаглашени са законодавством Србије – наглашава Драги Видојевић.

Паралелно са прикупљањем захтева у организационим јединицама Фонда ПИО, у косовској влади је формирана радна група за неисплаћене пензије и очекују да о томе са властима у Србији започну дијалог. И у Београду су за дијалог, и кажу да је право на пензију неутуђиво, али да треба сагледати и друга потраживања. **Ј. О.**

ДОНАЦИЈА НИС-а УДРУЖЕЊУ ПЕНЗИОНЕРА ГРАДА НОВОГ САДА

За пројекат „Реци хоп” 250.000 динара

Удружењу пензионера града Новог Сада компанија НИС недавно је одобрила 250.000 динара за реализацију пројекта „Реци хоп”, за уређење просторије за активности Спортске секције Удружења.

Удружење је послало пројекат на јавни конкурс ове компаније „Сарадња ради развоја”, у оквиру НИС-овог програма друштвене одговорности и реализације пројеката у локалним срединама којима се финансирају активности из области спорта, културе, науке, заштите животне средине, као и помоћ социјално угроженим групама.

Драган Мискин, председник Спортске секције Удружења, каже да су ова средства намењена првенствено за уређење и опремање једне просторије Удружења за спортске активности. У плану је

набавка пикадо студија, столова, табли и сатова за шах, домина и малог гола.

– Све ове спортске активности омогућиће квалитетније припреме за такмичења, као што је предстојећа Олимпијада трећег доба у Врњачкој Бањи – нагласио је Мискин и додао да ће њиховом удружењу то бити треће учешће на овој Олимпијади.

У фази предтакмичења и селекције, од 150 пријављених чланова формираће се тим од 15 такмичара који ће учествовати екипно у дисциплинама: шах, пикадо, штафета и пуцање пенала.

– Циљ нам је да остваримо што бољи резултат као екипа. Прошле године смо освојили сребрну медаљу у пикаду и надамо се да ћемо поновити тај успех – нагласио је Мискин. **Д. Корћ**

Донација из ЕУ 2,55 милиона евра

Делегација Европске уније у Републици Србији представила је почетком августа у неколико већих градова јавни позив за подношење предлога пројеката за доделу бесповратних средстава (грантова) у износу од 2,55 милиона евра за подршку деинституционализацији и социјалној инклузији особа са интелектуалним и менталним потешкоћама. Јавни позив за подношење предлога пројекта у оквиру пројекта „Унапређење положаја корисника резиденцијалних установа са интелектуалним и менталним потешкоћама кроз стварање услова за њихово укључивање у друштво и локалну заједницу“ (Отворени загрљај) представљен је у Београду, Новом Саду, Суботици, Краљеву, Врању и Нишу. Пројекат се спроводи у сарадњи са Министарством рада, запошљавања и социјалне политике и Министарством здравља Републике Србије.

Представљању конкурса за доделу бесповратних средстава у Новом Саду присуствовали су Марјан Габријел из Одељења за финансије и уговоре Делегације ЕУ у Србији, Александар Ранковић из Министарства здравља Републике Србије и 40 представника социјалних и здравствених

установа, локалних самоуправа и невладиних организација.

Уводно излагање одржала је Ана Миленић, програм менаџер Делегације ЕУ у Србији, док је о условима конкурса говорила Александра Чалошевић, која ради на пројекту „Отворени загрљај“. Оне су објасниле да је циљ овог пројекта пружање подршке особама са интелектуалним и менталним потешкоћама које су смештене у резиденцијалним установама у Србији и њихово укључивање у заједницу развијањем услуга које ће овим особама омогућити да постану њени активни чланови. Бесповратна средства ће се додељивати

локалним самоуправама, организацијама цивилног друштва, резиденцијалним установама и осталим пружаоцима услуга и институцијама које ће развити услуге у заједници како би се омогућила деинституционализација особа са интелектуалним и менталним потешкоћама и трансформација установа у складу са њиховим плановима. Грантови ће се додељивати за пројекте који ће трајати од 10 до 18 месеци, у износу од 50.000 до 200.000 евра, уз обавезно финансијско учешће корисника у износу од 15 одсто додељених средстава.

У активности пројекта „Отворени загрљај“ укључено је 13

резиденцијалних установа социјалне заштите за особе са интелектуалним и менталним потешкоћама у Републици Србији: Крагујевац, Велики Поповац, Кулина, Тутин, Стара Моравица, Панчево, Параћин, Блаце, Чуруг, Стари Лец, Бечеј, Нови Кнежевац и Алексинац, као и пет специјалних психијатријских болница: Горња Топоница, Нови Кнежевац, Вршац, Ковин и „Др Лаза Лазаревић“ у Београду.

Рок за подношење пријава је 31. октобар 2013. године, а сви заинтересовани више информација о јавном позиву и пројекту „Отворени загрљај“ могу потражити на сајту www.otvorenizagrljaj.rs.

Мирослав Мекеровић

У ДИРЕКЦИЈИ ПОКРАЈИНСКОГ ФОНДА ПИО

Ревизија исплате пензија у Немачку

Сектор за интерну ревизију у Републичком фонду ПИО бави се интерном ревизијом пословних система и подсистема, програма и активности и процедура у Фонду са аспекта провере примене закона, подзаконских аката, уговора, интерних правила и процедура, и поштовања правила интерне контроле. Између осталог, обавља и оцену система интерних

контрола и успешности функционисања система и процеса у Фонду и даје препоруке за њихово побољшање и корекцију.

Ана Поповић, помоћник начелника Одељења за интерну ревизију исплате пензија и новчаних накнада у Дирекцији РФ ПИО, и Миодраг Иричанин, ревизор у Одељењу, радили су у Дирекцији Покрајинског

фонда у Новом Саду ревизију исплате пензија и новчаних накнада у иностранство (СР Немачка) по плану за 2013. годину.

– Разматрали смо да ли је процедура исплате пензија и новчаних накнада у Савезну Републику Немачку са територије Војводине усклађена са законом и другим нормативним актима, као и са упутствима РФ

ПИО који регулишу ту област – објаснила је Ана Поповић.

Сву потребну помоћ и логистику колегама из Дирекције РФ ПИО пружили су Снежана Вилотијевић, начелница Одељења за исплату пензија у Дирекцији Покрајинског фонда, и Владимир Фодора, шеф Одсека за исплату по међународним уговорима у овој дирекцији.

М. М.

Нови Сад: станови за најугроженије

Након вишегодишње паузе, Нови Сад ће поново покренути социјалну стамбену изградњу, чиме ће се побољшати квалитет становања социјално угрожених суграђана.

Према речима Владимира Јелића, помоћника градоначелника Новог Сада, током ове године почеће изградња зграде са 35 социјалних станова у Кисачкој улици.

– Градска управа за урбанизам ради на изради Стратегије о становању у Новом Саду, као полазној основи за израду критеријума за додељивање социјалних станова – истакао је Јелић, и додао да ће се станови издавати под веома повољним условима.

Социјално угрожене породице и грађани, као и особе са инвалидитетом моћи ће да конкуришу за један од 35 станова, чија би градња по плану требало да почне у октобру ове године.

Просечна површина станова биће око 50 метара квадратних, а три стана биће прилагођена особама са инвалидитетом, за које ће бити изграђена и приступна рампа на улазу у зграду. У другој фази је планирана изградња још 10.000 квадрата оваквих станова на Новом насељу.

Страгари: Шумадијски дани шљиве

У организацији МЗ Страгари и Удружења „Домаћини за сеоски туризам“, а под покровитељством града Крагујевца, на Светог Илију, 2. августа, у Страгарима су одржани пети „Шумадијски дани шљиве“.

Пуне гајбе најлепших шљива убраних у воћњацима подручних села изложене су на Тргу Танаска Рајића у центру Страгара. Градска туристичка организација је ову манифестацију искористила и за промоцију Страгара и околине, па су посетиоци могли да обиђу и етнокућу „Лазих“, у којој је организовано представљање сеоског туризма овог краја. Ове године за малишане је први пут уприличена и ликовна колонија.

Шарена фијакеријада, у којој је учествовало око петнаест коњских запрега, била је права атракција у Страгарима, а ловци из неколико шумадијских удружења припремили су за посетиоце гулаш од дивљачи, који је оцењивао стручни жири.

„Лето код куће“ у Крагујевцу

Ликовном колонијом за младе у Великом парку, у Крагујевцу је отворена традиционална манифестација „Лето код куће“.

Корисници крагујевачког Центра за младе, Клуба младих особа са инвалидитетом, Прихватилишта и Дневног боравка, али и други Крагујевчани, окупили су се код фонтане у Великом парку на ликовној колонији, да би квалитетно провели слободно време и исказали таленат за сликање. Четкице, боје и другу опрему за сликање обезбедио је Центар за младе.

Манифестацију „Лето код куће“ организује Центар за развој социјалних услуга „Кнегиња Љубица“, уз подршку града Крагујевца.

Београд: изложба етнорукотворина

У галерији „Прогрес“ у Београду 12. августа је отворена хуманитарна изложба етнорукотворина и уметничких предмета, а део прихода од продаје биће намењен за обнову обданишта „Драгуљче“ на Звездари.

Поставку је отворила Љиљана Јовчић, градска секретарка за образовање и дечју заштиту, која је истакла да је изложба значајна јер за циљ има неговање старих заната. На тај начин чува се и негује и наша традиција, али се куповином помаже и будућност, тј. стварају се бољи услови за рад предшколских установа, рекла је Љиљана Јовчић.

Изложба ће трајати до 1. септембра, а посетиоци могу да виде и купе мед, ручно рађене миришљаве сапуне, накит, рукотворине од прућа, слике, кутије са занимљивим мотивима...

Пад цена за 0,9 одсто

Према подацима Републичког завода за статистику, цене су у јулу биле 0,9 одсто ниже у односу на претходни месец. Јефтинији су углавном сезонски производи, највише свеже поврће. Ипак, то не значи да боље живимо, јер су у односу на исти месец прошле године цене више за 8,6 одсто. У јулу су највише појефтинили храна и безалкохолна пића – 4,2 одсто, док су највише, око три одсто, поскупели алкохол и цигарете.

У Народној банци Србије тврде да ће инфлација у наредном периоду наставити да пада и да ће се у октобру вратити у планирани оквир од око пет одсто.

Исплата пензија

Исплата првог дела јулских примања пензионерима из категорије запослених почела је 10. августа.

Пензионери самосталних делатности примили су целе јулске пензије 3. августа, док су војним пензионерима и бившим пољопривредницима целе јулске пензије исплаћене 6. августа.

Редовна исплата пензија и плата

У Министарству финансија тврде да подмиривање обавеза према буџетским корисницима неће бити проблем, јер је засад у државној каси довољно средстава за ове намене. Зато, наглашавају у овом министарству, нема разлога за бригу када је у питању исплата пензија и зарада у здравству, полицији, просвети.

Плате у јавном сектору и пензије не подмирују се само из средстава која се налазе на рачуну, већ и од текућих прилива. Да подсетимо, у октобру пензионерима следи повишица од 0,5 одсто, а за идућу годину такође су планирана два повећања. Прво у априлу, и то за 0,5 одсто, и у октобру за један проценат.

У Фонду ПИО потврђују да се исплата пензија обавља редовно и сигурно и да се у динамици исплате ништа не мења.

Зграда СИВ-а проглашена спомеником културе

Влада Србије донела је одлуку да Палата СИВ-а на Новом Београду, Музеј ваздухопловства у Београду и Хангар Старог аеродрома на Новом Београду постану споменици културе.

Изградња Палате, као једног од првих објеката на Новом Београду, почела је јуна 1947, а зграда је завршена 1959. године. Пројектована је у облику слова „Н“ и у основи обухвата површину од 5.500 квадратних метара. Испред средњег крила налази се део покривен стакленом куполом, у коме је свечана дворана која може да прими 2.000 гостију. Објекат садржи шест салона, који се симболично зову по бившим југословенским републикама, као и око хиљаду канцеларија.

Зграда је изграђена за потребе тадашње Савезне владе, односно Савезног извршног већа. Касније је била седиште Владе Савезне Републике Југославије, а потом седиште Савета министара Државне заједнице Србије и Црне Горе. Данас је зграда у надлежности Владе Републике Србије.

Дани Врања 2013.

У Врању ће од 28. августа до 1. септембра у оквиру Врањског културног лета бити одржана традиционална манифестација „Дани Врања 2013“. Врањанци ће на неколико локација у граду моћи да уживају у бројним пратећим догађајима као што су сајам и промоције књига, презентације традиционалних јела, позоришне представе и књижевне вечери, као и у музичком делу програма који ће се одвијати на централној бини.

Према речима градоначелника Зорана Антића, за овогодишњу манифестацију „Дани Врања“ из буџета је издвојено 3,8 милиона динара.

Важна је лепа реч

Понекад је све технички перфектно урађено, али је и опхођење особља веома битно

Прошле године је у систему социјалне заштите било скоро 100.000 старих са 65 и више година, од којих је око 10.000 користило услуге смештаја у 40 државних установа социјалне заштите, чији је капацитет 8.863 места. Лане је капацитет 93 приватна дома са дозволом за рад био око 3.000 места. Ако Србију упоредимо са развијеним земљама, у иностранству је проценат популације од 65 и више година који користи резиденцијални смештај три до четири пута већи.

Тренутно је у току пројекат за достојанственији живот старијих на резиденцијалном смештају који, средствима Европске уније, реализује организација „Amity“ у партнерству са Аутономним женским центром из Београда, и у сарадњи са Тимом за социјалну инклузију и смањење сиромаштва Владе Републике Србије.

– Кроз реализацију пројекта планирано је да се види у којој мери се поштују људска права старијих у пет државних и 15 приватних домова за старије у целој Србији. Како живе стари људи у државним домовима, углавном се зна, јер је то један уређен систем са вишедеценијском традицијом. У њима се, поред децидирано здравствених, социјалних служби и смештаја, становања, исхране, организује и богат културно-уметнички живот. Отвореније је питање смештаја у приватним домовима. До сада ниједна невладина организација није улазила у те домове, нити су домови били у законској обавези да достављају надлежнима извештаје о раду. Поред тога, идеја је и да оснажимо људе који су на смештају у домовима, да им пренесемо њихова права (право на

приватност, на поштовање достојанства и др.). Циљна група нам је и особље које ради у тим установама – објашњава наша саговорница Надежда Сатарих из „Amity“-ја.

Србија ће морати у овој, као и у другим областима, да примењује стандарде Европске уније. Европска комисија има сет од двадесет четири индикатора и стандарда квалитета неге у домовима за старе.

– Желимо да индикаторе неге и индикаторе људских права старих на резиденцијалном смештају из земаља ЕУ пренесемо и код нас. Циљ нам је да са њима упознамо наше особље и да заговарамо примену тих стандарда. То је веома важно јер, на пример, у приватним домовима готово половину корисника чине они који болују од деменције. У овом пројекту су нам циљна група и активисти локалних организација цивилног друштва из средина где су домови. Ту се на првом месту обраћамо удружењима пензионера и заједно са њима обилазимо домове и контролишемо поштовање људских права. Разговарамо и са руководством установе, са самим корисницима и гледамо каква је хигијена, да ли су уски ходници, стрме

ступенице и друго. Циљ нам је да представници удружења пензионера, Црвеног крста и других организација наредне године сами надгледају рад домова.

У претходних месец и по дана Надежда Сатарих је са сарадницама обишла 20 домова и, како каже, имали су фантастичну сарадњу са Савезом пензионера Србије и са градским, односно општинским удружењима пензионера из готово свих средина.

– Разговарали смо са удружењима пензионера и рекли су нам да имају сарадњу са државним, али да нема много сазнања о приватним домовима. Добро је да су власници приватних домова заинтересовани, јер смо свуда били добро примљени. Имаћемо и сет обука за активисте удружења пензионера пошто смо заједно обилазили домове, правили листе питања која се постављају циљним групама. Та питања су разноврсна: како су корисници дошли у дом, да ли је удобан кревет, какав је однос особља и друго. Техничке ствари могу да буду перфектно урађене, да рецимо рана буде одлично завијена, али је много важна и лепа реч. Разговор је веома значајан корисницима – наглашава наша саговорница.

Према досадашњим сазнањима, капацитет државних домова је у просеку за више од 150 корисника, а у приватнима се тај број креће од 16 па до 30, 40, максимум 50 корисника, док само један дом може да прими више од 100 корисника. То су углавном адаптиране виле и куће, а понеке су и наменски грађене. Интересантна је разлика у профилу корисника у приватним и државним домовима.

– Старији су станари приватних него државних домова, скоро половина има 81 и више година. У приватним домовима су чак три четвртине кориснице, односно жене. За државне смо и раније знали да две трећине корисника чине жене. Жене се лакше опредељују за дом јер се лакше жртвују за породицу. У приватним домовима је више високообразованих, са вишим пензијама. У државним домовима је мање од 10 одсто корисника са високим и вишим образовањем, а у приватним 26 одсто. За више од 40 процената корисника у државним домовима смештај је плаћен из буџета, док у приватним корисници све плаћају сами или са сродницима – наводи за крај Надежда Сатарих.

Јелена Оцић

Период сезонских послова

По речима Небојше Кукића, директора Покрајинске службе за запошљавање (ПСЗ), на крају јуна на евиденцији војвођанских филијала Националне службе за запошљавање било је 203.592 незапослена, од тога 101.696 жена, што указује да се број људи који траже посао преко НСЗ у Покрајини већ неколико година одржава на истом нивоу.

– Број незапослених у Војводини у јуну је смањен за 2.308 у односу на мај, док је у Републици Србији у јуну регистровано 776.354 незапослена, што је у односу на претходни месец мање за 7.526. Смањење броја незапослених уобичајено је у овом делу године јер се многи радници ангажују сезонски у пољопривреди, грађевинарству, у области туризма и угоститељства – појашњава трендове на тржишту рада нови директор ПСЗ, Небојша Кукић.

Према његовим речима, од почетка године до краја јуна са евиденције војвођанских филијала НСЗ запослене су 26.453 особе, а у јуну ове године, у односу на исти месец претходне, запослено је десет одсто више.

Од укупног броја незапослених у Покрајини, дуже време чека посао њих 124.602, или 61,2 одсто. Старијих од 50 година има 51.151 и они чине четвртину свих незапослених, а млађих од 30 година је 55.210, што је 27,1 одсто укупног броја незапослених у

Војводини. Најнижу незапосленост има Јужнобачки, а највишу Јужнобанатски округ, док је највећа незапосленост забележена у општинама Бела Црква, Мали Иђош, Ириг, Нова Црња и Србобран.

Најтраженија занимања у Војводини тренутно су: геронтодомаћица, касир, администратор осигурања, наставник немачког језика, дипломирани социјални радник, специјалиста доктор медицине и микробиолог. Услед веће конкуренције, до посла теже долазе: НКВ радници, аутомеханичари, бравари, металостругари, грађевински техничари, матуранти гимназије, економски техничари, економисти, правници и стоматолози.

У првих шест месеци 2013. на сајмовима запошљавања у Војводини учествовало је 14.110 незапослених и 378 послодаваца, који су понудили 1.634 радна места. У помеником периоду запослило се 529 учесника сајмова, те степен реализације износи 32 одсто. Такође, у оквиру комисија за процену радне способности у филијалама НСЗ, у чијем раду, између осталих, учествују и лекари вештаци Покрајинског фонда ПИО, урађена је процена за 1.393 лица.

Небојша Кукић је најавио да ће ПСЗ до краја године, кроз побољшања у неколико стратешких праваца, покушати да смањи број незапослених у Војводини. То се односи на обуке помоћу којих ће се смањити структурна незапосленост, и на подизање нивоа просека запошљавања преко НСЗ. Очекује и да ће изменама закона о запошљавању и о раду бити враћена обавеза оглашавања потребе за радним местом у НСЗ, и доношење одредбе о увођењу флексибилности у запошљавању. Покрајинска служба за запошљавање ће побољшати сарадњу са привредом ради прилагођавања тржишта радне снаге њеним потребама, а повећање броја запослених у Војводини очекују и од реализације програма које спроводе заједно са Покрајинским секретаријатом за привреду.

М. Мектеровић

ГОДИШЊА СКУПШТИНА ОУП ЗРЕЊАНИН

Град ће помоћи најугроженијима

Општинско удружење пензионера Зрењанин, које има око 6.800 чланова организованих у 34 месне организације, одржало је недавно редовну годишњу Скупштину, којој су присуствовали и Милан Ненадић, председник Савеза пензионера Војводине, Радован Булајић, председник Скупштине града Зрењанина, Бобан Ђукановић, члан Градског већа задужен за здравство, и Милан Звеквић, директор зрењанинске филијале РФ ПИО.

Према речима Љиљане Петров, председнице ОУП Зрењанин, тежиште рада у претходном периоду било је на томе да се кроз набавку по повољнијим ценама и условима плаћања што више олакша свакодневни живот чланова удружења. Током прошле године

обезбедили су члановима на деветомесечну отплату око 1.800 тона угља и око 1.900 кубика дрва, а по повољним условима плаћања

снабдели су их и већим количинама зимнице и других намирница.

Послове у вези са упућивањем пензионера на рехабилитацију у бање о трошку Фонда ПИО обављали су, као и претходних година, у сарадњи са Филијалом РФ ПИО Зрењанин. Ову повољност је искористило 183 пензионера из зрењанинске општине, који су боравили

у бањама Врдник, „Јунаковић“, Кањижа, Русанда и на Златибору. Удружење има и своје одмаралиште у Врњачкој Бањи које пензионери користе по повољнијим условима.

Радован Булајић је истакао да ће у наредних шест месеци градска власт, у сарадњи са синдикатима и удружењима послодаваца, формирати социјалне фондове из којих ће социјално најугроженијим грађанима, међу којима има и пензионера, дотирати део средстава за плаћање комуналија. На нивоу града ће се утврдити која предузећа и приватници се не понашају друштвено одговорно и не уплаћују радницима доприносе за ПИО. Град ће у таквим ситуацијама реаговати већ након три месеца, и послаће код њих надлежне инспекцијске службе. Милан Ненадић је дао подршку овим активностима градских власти Зрењанина, уз напомену да је вишегодишња препорука Савеза пензионера Војводине својим општинским и градским организацијама да што тешње сарађују са представницима локалних власти. Оценио је и да та сарадња из године у годину иде набоље.

На Скупштини су усвојени извештаји о раду и финансијском пословању за 2012. и предлози Програма рада и Финансијског плана за ову годину.

М. Мектеровић

ЧЕТВРТА РЕГАТА ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Дрина их спаја

Последњег викенда јула на Дрини код Љубовије одржана је четврта међународна регата „Дрина нас спаја“ за особе са инвалидитетом из Србије и Републике Српске. Пловило је више од 130 учесника из Београда, Крагујевца, Бањалуке и Бијељине, а организатори манифестације били су Спортско-рекреативно удружење особа са инвалидитетом „Све је могуће“ из Београда, и општине Љубовија и Братунац. Регату је отворио председник Народне скупштине Републике Србије, Небојша Стефановић.

Регаташи су кренули од етносела Врхпоље и после трочасовне пловидбе низ плаховиту реку 15 чамаца је стигло на циљ, на ушће Љубовије у Дрину. Ту су их дочекали бројни Љубовијани, а потом су на „Рајској плажи“ почашћени ручком у организацији домаћина регате, начелника општине Братунац, Недељка Млађеновића.

– Задовољна сам организацијом регате и пажњом и пријемом који смо имали у Врхпољу. Поред спуста низ реку, учесницима регате уприличен је и добар програм, који је улепшао ову манифестацију. Срећна сам што сам била њен учесник – рекла нам је 76-годишња Миленија Јовановић из Бијељине.

М. Малишић

Председник Скупштине Небојша Стефановић на отварању регате

БОЉА ОПРЕМЉЕНОСТ ДОМА ЗДРАВЉА ДОЉЕВАЦ

Донације Јапана и Чешке

Истрајност и упорност у спровођењу планиране развојне политике, стручни тим и изванредан кадар, на челу са директорком др Весном Златановић Митић, допринели су да Дом здравља Дољевац, уз ДЗ у Сврљигу, добије донацију Владе Јапана у износу од 89.280 евра. Ову донацију дољевачки Дом здравља искористио је за набавку неопходне медицинске опреме – рендген апарата и једног санитетског возила са опремом за хитно збрињавање пацијената.

– Ова драгоцену помоћ Владе Јапана допринеће унапређењу квалитета здравствене заштите

наших суграђана не само у нашем Дому здравља, него и у целом региону. Пацијенти више не морају да за основне дијагностичке процедуре у области рендген дијагностике иду у Ниш, а и рад на терену ће бити ефикаснији у смислу бржег доласка до пацијента и побољшања доступности здравствених услуга кроз рад наше хитне помоћи – каже директорка Дома здравља Дољевац др Весна Златановић Митић.

Захваљујући новој опреми и лекари у Дому здравља су добили савремене услове за рад и стручно усавршавање.

Поред ове, Дом здравља у Дољевцу добио је и донацију чешке Владе, у износу од девет хиљада евра, за куповину возила намењеног за кућно лечење пацијената, односно за све оне који не могу да дођу у Дом здравља на преглед. То ће, по речима др Весне Златановић Митић, значити велико побољшање услуга, посебно када је реч о палијативном збрињавању таквих пацијената на територији читаве општине.

Директорка наглашава и да је Дом здравља Дољевац добио сагласност Министарства здравља Србије за обуку возача из прве помоћи, а већ смо писали да је ова здравствена установа необична и по томе што ради непрекидно.

– Ради се и 24 сата када је потребно, а са овом опремом ради се из задовољства, све за добробит грађана и развој привреде. Нашу опрему и апарате користе и пацијенти из околних општина – истиче директорка Дома здравља.

С. Марјановић

Директорка др Весна Златановић Митић

ИРИГ

Само храна без ГМО

Иришка општина је прва у Срему проглашена за подручје без генетски модификоване хране. Недавно су одборници СО Ириг усвојили

декларацију која регулише ова питања и на тај начин пружили подршку пољопривредницима и ратарима који имају намеру да се баве органском производњом.

О томе сведоче табле постављене испод назива насељених места.

Иришка општина се тако придружила општинама у Србију и ЕУ у којима нема производа од генетски модификованих организама.

Д. Р.

Наставак лепе традиције

Према планираним активностима Савеза инвалида рада Војводине, недавно је у кругу ресторана „Чарда“ у Кули одржана ликовна колонија општинских организација инвалида рада Бачке. Пројекат Савеза којим су планиране ликовне колоније општинских организација инвалида рада Бачке, Баната и Срема прихватило је и финансијски подржало Министарство рада, запошљавања и социјалне политике.

На ликовној колонији у Кули окупило се 20 сликара из 16 општинских организација. Уметнике, чланове и госте поздравио је др Благоје Марковић, заменик председника Скупштине општине Кула, који је уједно и

председник Савета за остваривање права ОСИ у овој општини.

Манифестацији су присуствовали и Стана Свиларов, пред-

седник СИР Војводине, Станко Нимчевић, потпредседник СИР Србије и председник ООИР Суботица, Обрад Војиновић, председник ООИР Кула, као и

Дубравка Недовић, модератор колоније и сарадник Савеза.

Двадесет сликара радило је у техникама цртежа, акрила и уља на платну, а најчешће теме су били пејзажи и мртва природа. Иако сликари аматери, учесници су показали завидно умеће и осећај за ликовно изражавање.

Након завршетка рада, додате су захвалнице свим сликарима и представницима ООИР који су учествовали на колонији.

Догађај су пратили локални медији, а по речима Обрада Војиновића, крајем године у Ликовној галерији у Кули биће изложени радови са све три колоније.

Д. Кораћ

НАЦИОНАЛНА СЛУЖБА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ У КРАГУЈЕВЦУ

Млади најлакше долазе до посла

У Крагујевцу протеклих година највеће шансе да нађу посао, према евиденцији филијале Националне службе за запошљавање у том граду, имају млади до тридесет година. Многи не бирају посао, а због доласка Фијата и коопераната, већина студената који факултет заврше у Крагујевцу одлучи да ту тражи и посао.

Без посла је у Крагујевцу тренутно близу 5.300 младих до тридесет година. Ипак, ова категорија радно способног становништва у односу на остале са више оптимизма може да почне потрагу за запослењем. Тако је од почетка ове године од укупног броја новозапослених четрдесет одсто младих, највише са трећим и четвртим степеном стручне спреме.

М. Сантрач

КЊАЖЕВАЦ

Сваки пети бесплатно у бању

За одлазак на опоравак и рехабилитацију у неко од бањских лечилишта о трошку Фонда ПИО ове године је конкурисало 298, а позитиван одговор је добило 62 књажевачких пензионера, дакле сваки пети. Међу онима који ове године бесплатно иду у бању највише је бивших запослених, затим 16 инвалидских, 14 породичних, три пензионера самосталне делатности, а од пољопривредника бању је добио само један пензионер, каже Драгослав Милутиновић, секретар Удружења пензионера Књажевац.

У Гамзиградској и Сокобањи боравиће по 26 најстаријих Књажевчана, у Нишкој девет и у Пролом бањи један. До средине лета рехабилитацију у бањама искористило је више од половине пензионера из ове општине.

Д. Ђорђевић

Лагано за летње врућине

Шницле у празилуку

Састојци: 4 танке свињске шницле, 2 велика празилука, кашика сенфа, 3-4 кашике крем сира, 50 г маргарина, 5-6 кашика павлаке, кашичица карија, чен белог лука, со, бели бибер.

Начин припреме: шницле мало излупати, посолити и побиберити. Бели лук очистити и изгњечити па помешати са крем сиром. Сваку шницлу премазати сенфом а затим крем сиром. Празилук очистити, исећи по дужини (да би листови остали дуги). Празилук бланширати три минута, па га оцедити, охладити и осушити. Узимати по четири листа празилука, раширити их у ширину шницле. На листове ставити шницлу, добро урولاتи и везати кухињским концем. Остатак празилука ситно исецкати, помешати са павлаком, маргарином и каријем и ставити око ролница. Поклопити и динстати на средњој температури око 25 минута.

Напомена: може бити главно јело, а иде и уз кувани кромпир и пиринач.

Пуњени парадајз на спанаћу

Састојци: 10 средњих парадајза, 800 г спанаћа, 2 чена белог лука, главица црног лука, 130 г белог сира, 50 г пармезана, 1 јаје, 2 кашике презли, першунов лист, уље, со, бибер.

Начин припреме: парадајз опрати, осушити. Сваком одсећи горњи део и пажљиво извадити средину. У чинији измешати сир, јаје, додати презле, пармезан и ситно сецкан чен белог лука. Додати исецкан лист першуна, со, бибер, и том мешавином пунити парадајз. Спанаћ очистити и опрати. Очистити и исецкати чен белог лука и црни лук. У тигању на мало уља пропржити црни и бели лук. Додати спанаћ и динстати око пет минута, посолити и побиберити. Посуду за печење подмазати уљем и распоредити по дну спанаћ, па по њему поређати пуњени парадајз. Пећи у загрејаној рерни на 200 Ц 15-20 минута.

Ролнице од блитве

Састојци: 10 великих листова блитве, 150 г пиринча, 2 средње шаргарепе, празилук, веза влашца, 2 чена белог лука, 2 кашике пармезана, 50 г младог сира, кашика путера, мали целер, 150 мл супе од поврћа, 3-4 кашике семенки бундеве, со, бибер, зачин, неколико листова жалфије, мускат, уље.

Начин припреме: пиринач скувати, а блитву опрати, дебели бели део одстранити. Листове бланширати у врућој сланој води минут, затим оцедити и осушити. Шаргарепу и целер очистити и изрендати (или ситно исецкати). На уљу пропржити ситно исецкан бели лук, празилук и влашац. Додати шаргарепу и целер и кратко динстати. Помешати са

пиринчем, сиром, пармезаном, сецканом жалфијом, пропрженим и уситњеним семенкама бундеве, додати со, бибер, мускат. Рерну загрејати на 180 степени. На сваки лист блитве ставити мало фила, савити ивице, па урولاتи и ређати у науљену тепсију. У супи отопити кашику маслаца и тиме прелити ролнице. Пећи око 30 минута.

Ролат од вишања

Састојци: 2 листа обланде, 200 г шећера, 150 г маргарина, 3 јајета, 100 г чоколаде за кување, 120 г млевеног кекса, 100 г млевеног лешника, 200 г вишања.

Начин припреме: сваки лист обланде ставити у влажну крпу да би могле да се урولاју. Јаја и шећер умутити, па скувати на пари у крем. Крему додати чоколаду и изломљен маргарин, па склонити с ватре уз мешање. У крем додати кекс, лешник и исецкане вишње. Фил прохладити. Сваки лист обланде намазати филем и увити у ролат. До служења држати у фрижидеру.

Обланда - воћне штангле

Састојци: 1 кг јабука, 500 г шећера, лимун, 3 поморанце, 250 г ораха, 2 листа обланде.

Начин припреме: јабуке очистити и изрендати. Од лимуновог сока, поморанџи и шећера скувати сируп. У сируп додати рендане јабуке и млевене орахе. Кувати уз мешање да остане густо, додати мало рендане коре лимуна и поморанџе. Охлађеним филем филовати лист обланде, поравнати па ставити други лист обланде. Притиснути обланду. Сутрадан сећи у штангле.

Припремила: Софија Доминковић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Основни Office Toolbar (17)

Палета Header & Footer

У формирање стране свакако спада и одређивање заглавља и подножја, за које је предвиђено место за **Header** (заглавље) у оквиру горње маргине и **Footer** (подножје) у оквиру доње маргине.

Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Header	унос и измена садржаја заглавља;
	Footer	унос и измена садржаја подножја;
	Page Number	нумерисање странице (врх, дно, маргине, формирање, уклањање).

Креирање заглавља

Када радимо заглавља, треба да урадим следеће:

1. кликнемо на стрелицу поред иконе **Header** (позицију за заглавље) или **Footer** (позицију за подножје);
2. на екрану ће се појавити прозор **Built-In**;
3. кликнемо на стил којим желимо да прикажемо заглавље;
4. укуцамо текст у заглавље;
5. кликнемо левим тастером миша на икону **Close Header and Footer** да бисмо изашли из заглавља (која се на екрану слабије виде) и куцамо текст.

Напомена: док смо у заглављу или подножју, остатак текста у документу је закључан, што значи да га не можемо мењати. Када изађемо из заглавља, ми практично добијамо меморандуме за фирме са заглављем и подножјем. Тада су заглавље и подножје закључани. Такве документе можемо сачувати као Мемо или Master. Све промене које урадим у меморандуму чувамо са **Save As** да би меморандум увек остао празан за следећи документ.

Нумерисање страница

У документу можемо нумерисати странице пре куцања текста или по његовом завршетку, а да бисмо то учинили, радимо следеће:

1. кликнемо на стрелицу поред иконе **Page Number**;
2. у опцији **Top of Page (Header)** бирамо стил приказивања броја странице у оквиру заглавља;
3. у опцији **Bottom of Page (Footer)** бирамо стил приказивања броја странице у оквиру подножја;
4. у опцији **Page Margins** бирамо стил приказивања броја странице у оквиру маргина странице;
5. у опцији **Format Page Numbers** подешавамо стил бројева за нумерацију, исписујемо број поглавља поред броја странице и упишемо од ког броја започињемо набрајање;

6. кликнемо на дугме **OK**.

Када убацимо заглавља и уђемо у заглавље или подножје, на словној линији појављује се нова опција за рад са заглављима **Header & Footer Tools** која се састоји из опције **Design**. Користимо је за рад са текстом, објектима и сликама у самим заглављима.

Палета Insert

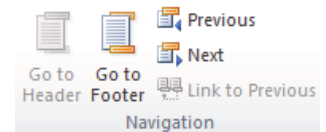
Састоји се из икона:

- Date & Time** – убацивање датума или времена у заглавље;
- Quick Parts** – убацивање најчешће коришћених делова садржаја укључујући поља, карактеристике документа (као што су наслов и аутор), број странице итд.;
- Picture** – убацивање слике у заглавље;
- Clip Art** – убацивање клипарта у документ укључујући готове слике, филмове и звукове да би се илустровао неки концепт.

Палета Navigation

Састоји се из икона:

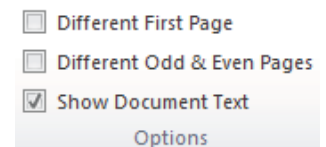
- Go To Header** – прелазак (усмеравање) на заглавље;
- Go To Footer** – прелазак (усмеравање) на подножје;
- Previous Section** – усмеравање на претходни део заглавља (**Header**) или подножја (**Footer**);
- Next Section** – усмеравање на следећи део заглавља (**Header**) или подножја (**Footer**);
- Link to Previous** – повезивање са претходним делом заглавља тако да заглавља у тренутном делу имају исти садржај као и у претходном делу.

Палета Options

Састоји се из икона:

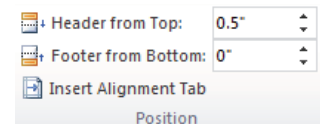
- Different First Page** – креирање различитог заглавља прве странице у односу на остале у документу;
- Different Odd & Even Pages** – креирање различитих заглавља на парним и непарним страницама;
- Show Document Text** – приказивање или уклањање делова текста који нису у заглављима.

Палета Position

Састоји се из икона:

- Header from Top** – одређивање висине области за заглавље;
- Footer from Bottom** – одређивање висине области за подножје;
- Insert Alignment Tab** – убацивање табулатора који омогућава поравнање садржаја у заглављима.

Close Header and Footer
Close

Палета Close

На овој палети налази се икона **Close Header and Footer** коју користимо за излаз из заглавља.

Предраг Јовановић

Наставиће се

ОДРЖАН ТРЕЋИ РУМФЕСТ

У славу вина и добре хране

Винска улица, Базар креативности и концерт београдске групе „Легенде“ обележили су трећи Румфест, који је привукао велики број грађана овог и суседних места у Срему.

Мирослав Васин, потпредседник Владе Војводине и покрајински секретар за привреду, запошљавање и равноправност полова, на отварању је рекао да је покрајинској влади част да помаже организовање манифестација у војвођанским општинама.

– У 2012. години их је било више од хиљаду, а румска општина се сигурно налази међу првих пет које се издвајају по лепоти, броју и вредности манифестација – истакао је Васин.

На отварању је говорила и Мирјана Вујасиновић, директорка ТО Рума, а Бошко Неговановић из ове организације нагласио је да Фрушку гору зову мајком свих виноградара и подсетио да је прва винова лоза на обронцима ове планине засађена пре 17 векова.

У то име, од раног јутра на Градски трг у Руми почели су да стижу винари са јужних и северних падина Фрушке горе са својим производима. На Румфесту су били и чланови удружења Европски вински витезови „Свети Георгије“, који су овога пута представили витешки штит. На њему су силуета Фрушке горе и слова СБСВ, која значе „слава богу и слава вину“.

Поред винара су биле и тезге кланичара. На штанду познатих румских месара Вера Михајловић је продавала сремске кобасице, ди-

Вера Михајловић на Румфесту

мљене печенице и сланину од мангулице. На суседној тезги кланице из Војке најбоље су се продавали чварци, јер су свака два сата стизали врући.

С друге стране трга одржавао се Базар креативности. На тезгама украси, слике уметника аматера, сувенири, производи народне радиности, пчелињи производи, колачи и др.

Пензионер Станимир Јаворац бави се пчеларством 19 година и данас има стотину пчелињих друштава. Продавао је мед, полен, прополис, ракију медовачу...

– Сваки мед је исти, разликују се само по количини и врсти цветног праха. Багремов

има најмање полена, али је зато најјестивији и препоручујемо га најмлађима и најстаријима. Средњој генерацији одговарају јачи, као што су сунцокретов, липов, кестенов и ливадски – казао нам је Јаворац.

Жене из Пећинаца и Добринаца посетиоцима су нудиле колаче. На тезгама су углавном били „старински“, како кажу, лења пита, бресквице, штрудле, бакини колачи...

Румфест је завршен весело, уз чланове групе „Легенде“, који су те вечери разгалили бројне љубитеље добре музике на препуном Градском тргу.

Д. Р.

У УРОВИЦИ КОД НЕГОТИНА ЈУЛСКИ СУСРЕТ МАТИЦЕ И ДИЈАСПОРЕ

У колу до јутарњих сати

Село Уровица код Неготина има оно што многа села у Крајини немају – увек активне људе у Савету Месне заједнице и Европско удружење пријатеља Уровице, са седиштем у Бечу и огранцима у свим земљама у којима живе наши исељеници. Захваљујући и томе, ово село је данас не само једно од највећих, већ и од најуређенијих у општини Неготин. Традиционално добра сарадња малобројних који су остали у родном селу и оних који су се определили за иностранство у области комуналног уређења и инфраструктуре, крунисана је пре више година и сусретима Дани дијаспоре, који имају за циљ очување и неговање обичаја и, наравно, добру забаву која је свима потребна. Јер, од око 2.000 становника Уровице, више од 70 одсто живи и ради у земљама Европске уније.

Петар Катић, председник Савета Месне заједнице, наводи да су сви људи пореклом из Уровице који живе расејани по многим европским земљама веома сложни и да је захваљу-

Атина, прва слева, са другарицом: „Овде је прелепо, у Бечу нема такве забаве“

јући томе село последњих година потпуно променило изглед.

– Уложили смо више стотина хиљада евра у инфраструктуру. Дијаспора је омогућила, између осталог, да добијемо нову цркву, капелу, функционалан дом културе. Учинили смо све да се наши људи који овде проводе одмор

осећају пријатно, а посебно млади у родном крају својих дедова и очева – каже Катић.

Петнаестогодишња Атина, рођена у Бечу, распуст проводи у Уровици. Каже да јој се много допада како се млади овде у завичају забављају и да таквих тренутака нема у Аустрији. С друге стране, њен деда Милија Поповић, који је 42 године провео у тој држави, своје пензионерске дане сада квалитетно проводи у родном селу. Вратио се пољопривреди и ужива у послу којим се некада бавила његова породица. И он није изузетак. Судећи по казивању Жикице и Боре Греблића, Уровица им је на срцу и планирају да се врате после четрдесетогодишњег напорног рада у Аустрији.

Успевају мештани Уровице, ма где боравили и живели, да се током јула окупе у свом завичају, а посебно им је важно да ту буду на Данима дијаспоре и да, без обзира на разлике у годинама, заједно уживају у песми и игри и заједничком колу до зоре.

Ј. Станојевић

Хајдуци, олдтајмери, рокери ...

Почетак августа у шабачком крају обележило је неколико традиционалних туристичких манифестација, које су, повезујући старо и савремено, бројним учесницима и посетиоцима пружиле добру забаву.

На 45. манифестацији „Хајдучко вече“, инспирисаној романом „Хајдук Станко“ завичајног писца Јанка Веселиновића, на обали Дрине, у општини Богатић, момци су се такмичили за титулу хајдучког харамбаше. Најспретнији ове године био је Александар Крајишник из Мајура код Шапца, а уз титулу харамбаше он је кући понео и праву хајдучку сабљу.

У оквиру ове приредбе, у етнокомплексу старом више од једног века у селу Совљак, посетиоци су уживали у раскоши старе мачванске свадбе. Све је било као некада: сватови су се уместо у луксузним аутомобилима возили фијакерима, а гости су били одевени у традиционалну ношњу овог краја.

– Распитала сам се о старим обичајима код својих родитеља да бих што уверљивије представила какви су били свадбени обичаји почетком 19. века – рекла је „невеста“ Биљана Јоцковић.

Милена Јовић, која је била у улози не-

стине мајке, била је узбуђена као да заиста удаје ћерку.

– Поједини обичаји из старих времена се и данас упражњавају, као на пример извођење младе, које је и најузбудљивије. Када женско дете напушта кућу, роди-

тељи обавезно пуне сузу радосницу – прича Милена.

Дрином, од Прњавора до ушћа у Саву, код Црне Баре, под заставом „Хајдучке регате“ гловило је око 80 чамаца, риболовци су на обали реке припремали „рибљи котлић“, а

– Љубав према популарној „буби“ се наслеђује. То је ауто свих времена и свих генерација. Као дете сам у гепеку очевог аутомобила путовао од Тузле до Београда. Сада имам три аутомобила старија од педесет година – каже Зоран Павловић из Бањалуке.

И Будо Васић, који је стигао из Котора, Драгољуб Јовичић из Земуна и Дарко Кочовић из Чачка бираним речима говоре о својим љубимцима на четири точка, за чију рестаурацију нису жалили ни труда ни новца.

Дводневна манифестација завршена је атрактивном возњом олдтајмера улицама Шапца.

Поклонике рока, попа и панк музике обрадовао је програм овогодишњег Шабачког летњег фестивала. Пет врелих ноћи у тврђави на обали Саве млади Шапчани и гости из Србије и суседних земаља уживали су у музицирању локалних демо бендова и популарних састава из региона.

Д. Грујић

МЕЂУНАРОДНА КОЛОНИЈА МЛАДИХ УМЕТНИКА У СЕЛУ СВРЉИШКА ТОПЛА

Топла – центар света

Млада редитељка Милица Филиповски, која живи у Чешкој а пореклом је из Сврљишке Топле, и Предраг Ристић, студент англистике из Ниша, покренули су прошле године несвакидашњу уметничку колонију с циљем да се учесници упознају са српском традицијом и да, заједно са домаћинима, науче нешто једни од других. Ове године, од 19. до 26. јула, одржан је други скуп у Сврљишкој Топли на којем се окупило 30 младих уметника из Србије, Немачке, Русије, Финске, Канаде, али и са Далеког истока, који су приказали богат филмски и музички про-

грам, тематски распоређен по вечерима.

У оквиру колоније одржане су радионице из области филма, режије, фотографије, сликања, плетења. Посетиоци су могли да погледају домаће филмове, позоришне представе и разноврстан музички програм. Мештани и гости учествовали су у радионицама израде накита, прављењу пите, изради црнобеле фотографије. И за најмлађе су припремљени пригодни програми – радионица „Моја јабука је најлепша“ у којој су украшаваће јабуке, и турнир у кликерима за дечаке и девојчице.

ловци се надметали у гађању глинених голубова.

Истог дана у Шапцу, крај тврђаве на обали Саве, на 13. „Бубијади“ окупило се близу стотину власника олдтајмера из свих бивших југословенских република.

На манифестацији је учествовао је и КУД пензионера „Сунчана јесен“ са програмом „Дођи, драги, вечерас у село“.

Учесници ове јединствене колоније свој програм су обавили

успешно, што је ветар у леђа организаторима да се она одржи и наредне године. Колонија је организована под покровитељством општине Књажевац и дијаспоре.

Д. Ђорђевић

Одлазак у установу за старије не треба схватити као нужно зло, већ као објективну потребу и шансу за испуњенију свакодневицу у друштву вршњака

„Омогућавају дружење и осећај сигурности, две ствари најпотребније када сте стари и усањени.“

Овако људи из струке образлажу непобитан аргумент у корист институција које овде и даље изазивају зазор, а њихов збирни назив, домови за старе или домови пензионера, својом уопштеношћу сведочи о сиромаштву понуде.

ма реч, тешко да је било веће срамоте и греха од смештања остарелог родитеља у дом. Рушењем некадашњих образаца и силовитом променом начина живљења, институционално збрињавање постало је реалност, можда нужно зло, али свакако нешто што мора да се прихвати.

Ово је проблем карактеристичан за све заједнице са традиционално јаким породичним везама. Драстичан пример представља Индија чијих је сто милиона становника, од укупно 1,2 милијарде, старије од 60 година. То су људи одрасли у великим породицама уз подразумевајућу обавезу према најстаријим члановима док су живи, а сада они залазе у године, али су сами, јер су им деца на другом континенту или другом крају

ћи део дана саме, док је у установи време испуњеном свакодневним догађањима, заједничким изласцима, обиласцима и слично. Лоша страна тога је у стриктном режиму, мању слободу и подређивању својих жеља законима групе. То посебно може да погоди особе слободног духа и очуване кондиције које наметнути ритам доживљавају као спутавајући.

Ипак, највећу и најчешће непремостиву тешкоћу представљају трошкови. Домови су, са свим својим богатим варијацијама понуде, скупи, заправо прескупи. Да пођемо од нас и 58.616 динара колико месечно износи једнокреветни апартман на Бежанијској помоћ у свакодневним активностима, или 47.399 динара за јед-

209 долара, месечно то је 6.270 долара, даље нећемо рачунати, а само минимални део покрива осигурање.

У Великој Британији распон је од 500 до 1.000 фунти недељно, а укупан просечан годишњи трошак је 30.000 фунти. Нама можда најзанимљивији је случај Немачке, не због астрономског износа – од 2.900 до 3.400 евра месечно – већ због чињенице да све већи број пензионера не може да подмири толике трошкове. Тренутно 400.000 старијих грађана Немачке није у стању да себи обезбеди домски смештај у домовини.

Тако је сада на делу један потпуно нови вид здравственог туризма. Уместо код куће, старији Немци проналазе смештај у јефттинијим земљама Европе или

ЖИВЕТИ У СКЛАДУ
СА РЕАЛНОШЋУ

Дом као НОВИ ДОМ

За ова једина два термина у нашем језику постоји двадесетак, тридесетак тешко преводивих израза на енглеском, довољно да се схвати разлика у поимању, али и стварном стању. Самосталан живот, надзирано становање, пензионерске заједнице, сениорска села, центри за старије, установе за негу, вишегенерацијски смештај, апартмански комплекси, стално или повремено збрињавање, помоћ у свакодневним обавезама...

Све у свему, оно што је овде по многим „последња животна адреса“, на северу или западу Европе или у Америци је „нова животна шанса“ или просто животна чињеница. Истину за вољу, ствари се и код нас мењају. До јуче, када је о породичним односи-

огромне земље. При то, могућности за смештај су минималне, број установа (и то само приватних) симболичан је, пошто је доскора било незамисливо „отерати“ неког свог у дом. Сада су ствари отишле у супротном правцу, па је брига о старим родитељима у Индији прописана и као законска обавеза, али то неће битије изменити ситуацију.

Излаз је само у широј и разноврснијој мрежи институционалног решавања о чему начелно нигде у свету више нема дилеме. Кључне предности већ су помнуте. Људима у било ком добу потребно је друштво вршњака, јер ту спонтано развијају осећај припадности. Кад живе са својом децом и унуцима, чак и у идеалним условима, старије особе су најве-

нокреветну гарсоњеру без асистенције. То је, додуше, најбољи и најскупљи смештај, али и кревет у двокреветној соби стаје близу 32.000, знатно више од просечне пензије у Србији (24.834 динара). У приватним домовима цене иду и до 700 евра, па и више од тога, али како њих има готово троструко више него државних (92 према 37), сада је лакше доћи до места а листе чекања су скраћене.

У земљама много богатијим од наше и трошковник је неупоредив. Пракса је, у ствари, да брачни парови уштеде за те сврхе, у противном њихова деца често не могу да им приуште домове, поготово оне најквалитетније где је омогућена 24-часовна нега. Један дан у таквом смештају у некој установи у САД износи просечно

чак на Тајланду, Филипинима. Највише их је у Мађарској, више од 7.000, у Чешкој их је око 3.000, неколико стотина у Словачкој, а међу дестинацијама су и Украјина, Шпанија, Грчка.

Лондонски „Гардијан“ објавио је текст о овој појави под насловом „Немачка извози старе и болесне у иностране домове“, наводећи да је ниво неге у најмоћнијој чланици ЕУ драстично опао, да се трошкови гомилају, а пензије стагнирају, међутим управо овај пример потврђује реалност тренутка. Реалне су и очигледне растуће потребе за збрињавањем најосетљивије категорије становништва, као што су и практични Немци само још једном исказали свој смисао за реалност.

Д. Драгић

Нова претња фондовима

Ревидирање званичних података о очекиваном животном веку донело и прерачунавања колико ће то да кошта и који систем формирања пензија је бољи

И Канађани су званично констатовали оно што су други учинили пре њих: да живе све дуже и да као друштво постају старији. Канадски Завод за статистику осигурања објавио је почетком августа најновије податке по којима данашњи 60-годишњаци могу да очекују да ће живети (у просеку) још 27,3 године, док је за Канађанке ова цифра нешто већа – 29,4. У односу на претходне табеле, очекивани животни век је повећан за 2,9 година за мушкарце и 2,7 за жене.

То је, разуме се, добра вест за све – осим за пензијске фондове. Што звучи познато, јер је тако не само у Канади, него и у другим местима.

Ревидирање званичних података о очекиваном животном веку донело је зато прерачунавања колико ће то да кошта и који систем формирања пензија ће ефикасније изаћи на крај са новим изазовима. Очигледно је при том да они чије се пензије израчунавају и исплаћују по систему „дефинисаних бенефита“

(комбинацијом критеријума година радног стажа и сразмерно плати, односно доприносима) до краја живота не морају много да страхују, под условом да њихови пензијски фондови нађу начин да покрију повећане трошкове настале због тога што ће им обавезе према пензионерима трајати дуже.

Продужење животног века је истовремено изузетно важна вест и за оне који право на пензију остварују по принципу „дефинисаних доприноса“, који на крају радног века добијају одређену своту од које треба да проживе своје пензионерске дане.

Чињеница да могу да очекују да ће живети дуже подразумева, наиме, да те паре морају другачије да распореде да им завршне године живота не би протекле у беду. Практично, пред њима је избор: да ли да током радног века штеде више, или да раде коју годину дуже да би им лични пензијски фонд потрајао колико то буду захтевале нове животне околности.

Очигледно је, без обзира на ове различитости, да финансијске припреме за пензионерске дане и код Канађана морају да буду усклађене са новим реалностима, како поменути добра вест – да ће се доживети дубља старост – не би остварила била и најави финансијског ризика.

Међу новим статистичким подацима о канадским пензионе-

рима пажњу је привукао и детаљ да пензионери јавног (државног) сектора живе нешто дуже од оних који су свој радни век провели код приватника, чиме су на неки начин двоструко награђени јер већ имају знатно више пензије од суграђана који су радили код приватних послодаваца. Просек је 2.348 долара за државне пензионере, а само 982 за приватне.

Према првим калкулацијама, ревидирани очекивани животни век ће обавезе фондова повећати за између 5 и 10 одсто, јер нове статистике морају да се уграде у билансе и пензијских фондова и компанија које уплаћују пензијске доприносе за своје запослене.

Пошто сада знају да ће, барем статистички, дочекати деведесете, Канађанима је препоручено да се за то боље припреме и са тим ускладе своје пензионерске планове, упркос чињеници да се канадским пензијски систем сматра једним од најуспешнијих на свету.

Тамошњих десет највећих пензијских фондова, на пример, не само да обезбеђује веома солидне пензионерске приходе у поређењу с остатком света, него истовремено доприносе просперитету канадске економије, јер су, инвестирајући у домаће корпорације, у некретнине и у берзанске послове, свој капитал у последњих десет година увећали за више од сто одсто.

У овом контексту вест о пројуженом животном добу је само доказ да се у овом веома добро организованом друштву брине о свим детаљима и да се, колико год је то могуће, све планира унапред, како би изостала непријатна изненађења. Јер, добра вест да постоји могућност да неко доживи стоту праћена је и упозорењем: пазите да у међувремену не останете без пара.

Тамо иначе постоје и „финансијски едукатори“ који ће онима који су за тако нешто заинтересовани помоћи да своје животне навике ускладе са личним буџетом који је у пензији скромнији него током радног века.

Едукатори указују на три фазе пензионерског живота. Прва траје од 65. до 75. године, када се најчешће не троши много мање, али се троши другачије: на дуго одлагана „путовања из снова“ и опуштено живљење без радних обавеза.

Друга фаза је она од 75. до 85, када се темпо успорава, мање се путује и мање излази, а пензионерски парови се селе у мање куће или станове и укупне потребе су им скромније.

Они којима здравље омогући и трећу фазу, ону после 85, морају да рачунају да ће се у једном моменту растати од животног сапутника, да ће им бити потребна и помоћ, не само финансијска, јер дугувечност подразумева и многе хендикепе.

М. Бекин

ОСМА БЕЛМУЖИЈАДА У СВРЉИГУ

Традиција и будућност

У Сврљигу, вароши на југоистоку Србије, од 2. до 4. августа ове године одржана је туристичко-привредна манифестација Белмуџијада. Око 50.000 посетилаца из земље и иностранства пробало је сврљишке специјалитете, осетило здраву природну средину, видело рукотворине и изворно стваралаштво овог краја. Саборске дане пратили су и концерти Хариса Џиновића и Аце Пејовића, а публика је уживала у наступу гајдаша балканских земаља, фолклорних група из Грчке, Бугарске, Ниша и Сврљига. У улози домаћина наступио је и Драгослав Михајловић Канаринац који је рођен у Лукову код Сврљига, а приказане су и најуспешније тачке са овогодишњих „Сусрета села“ сврљишке општине.

Милија Милетић, председник општине Сврљиг, на отварању Белмуџијаде нагласио је да ова манифестација добија на значају у развоју туризма овог краја и све више постаје препознатљи-

ва у земљи и иностранству. Тако су стигле многе стране делегације које кроз разне пројекте помажу Сврљигу.

Посебну драж овој манифестацији дала су 33 мајстора који су се такмичили у справљању белмуџа – специјалитета сврљишких пастира, који има традицију али очигледно и будућност. Домаћице су изнеле слана и слатка

старинска јела, погаче, украсиле своје штандове. Око двеста девојчица обучених у народну ношњу, као пастирице, надметало се за мис овогодишње Белмуџијаде. На другом крају Спортског центра Пастириште чуло се навијање у пастирским играма, скоку удаљ, бацању камена с рамена, надвлачењу конопца.

Прве вечери на Белмуџијади одржан је и Седми сабор гајдаша балканских земаља. Била је то смотра народног стваралаштва и извођачких достигнућа гајдаша солиста, коју је организовао Центар за туризам, културу и спорт општине Сврљиг у сарадњи са научним и културним институцијама и уз финансијску помоћ Министарства културе и информисања.

Свирали су гајдаши из Бугарске, Грчке и Србије. У конкуренцији 24 извођача награђени су Душан Поповић, гајдаш са Пештери,

за изузетан напредак у свирању гајди, Александар Васов из Димитровграда за најбоље интерпретирану песму, а гајдаш Никола Станисављевић из Трговишта имао је најкомплетнији наступ. Специјална награда – сврљишке гајде припала је Александру Ђорђевићу, гајдашу из Грделице.

На завршној вечери најбољим такмичарима, победницима у различитим дисциплинама уручене су награде и признања. Овогодишњи победник у справљању белмуџа је екипа „Жиле“ из села Гушевца, а два друга места освојиле су екипе села Преконога и Белоине. Мис Белмуџијаде до девет година је Катарина Николић, до 16 Саша Бранковић, а преко 16 година Николина Паковић.

Слане и слатке пите најбоље је припремила екипа „Сврљижанке“, домаће колаче Удружење жена „Милунка Савић“, а најлепша погача умешена је у селу Грбавчу. Најлепше уређен штанд имала је екипа „Извор“. Свеукупни победник у пастирском вишебоју су такмичари градског насеља Падалиште из Сврљига.

Организатор манифестације – Центар за туризам, културу и спорт, покровитељ општина Сврљиг и Канцеларија за одрживи развој недовољно развијених подручја, задовољни су јер је и ове године остварен циљ – очување традиционалних културних вредности уз промоцију туристичких потенцијала сврљишког краја.

К. Ђорђевић

Гости из политичког и културног живота

Сврљиг су трећег дана Белмуџијаде посетили Драги Видојевић, државни секретар у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, Милорад Стошић, народни посланик, и Бранислав Ранђеловић, члан градског већа Ниша. Видојевић је са позорнице поздравио посетиоце. Њих је примио председник општине Милија Милетић, а били су гости и на штанду Удружења пензионера општине Сврљиг.

Из словеначког братског града Шентјернеја дошла је делегација на челу са жупаном Францом Худоклином, а манифестацију су посетиле и многе личности из политичког и културног живота суседних општина и шире.

Треће место на Чобанским данима

Удружењу пензионера општине Косјерић од 2010. године веома активно делује женска певачка група „Треће доба“, формирана у оквиру пројекта „И старост може бити активно креативна“.

Поред редовних наступа на Чобанским данима у Косјерићу, ова група је певала и на Луновачкој моби (у Луновом Селу), Данима сеоског туризма (Скакавци), Видовданском везу (Гостиница), Брековачком поселу, на Калемегдану у Ноћи музеја (Београд), а учествовала је и у емисији „Жикина шареница“, на Сајму туризма у Београду и др.

Чланице „Трећег доба“ освојиле су друго место на Чобанским данима 2011, а у јулу ове године, на 33. Чобанским данима, треће место. Уметнички руководилац и активни вођа групе је Зорица Тадић.

Председник Удружења пензионера општине Косјерић, Јовица Марковић, истиче да је задовољан и поносан на женску певачку групу и све њене чланице, јер су врло активне. Поред певања, оне се друже, баве се ручним радовима, учествују на изложбама у оквиру секције жена, саме допуњавају и израђују нове народне ношње. Марковић је зато поручио осталим удружењима, као и Савезу пензионера Србије, да их позивају

на своје манифестације, на пример на отварање Олимпијаде трећег доба.

Најстарије у групи су Мица Тодоровић (84) и Милена Средић која има 78 година, а најмлађа је Добрила Богдановић (60). Сада су се стекли услови да се друже и вежбају у Дневном центру за старија лица, који је у мају отворио потпредседник Владе Србије

и министар рада, запошљавања и социјалне политике, др Јован Кркобабић. Овом догађају је присуствовала и државна секретарка у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, Бранкица Јанковић, која је и уручила поклон – ЛЦД телевизор, као и делове опреме реновираном Удружењу пензионера у Косјерићу.

Ј. Марковић

НЕОБИЧАН ХОБИ ПЕНЗИОНЕРА ГОЛУБА МИЛАНОВИЋА ИЗ ПРИЈЕПОЉА

Резбари претке у храстовини

На пчелињак са двадесетак кошница Голуб Милановића (62), пензионера из Пријепоља, и необичну галерију његових дрвених скулптура у дворишту викендице у селу Бистрица код Нове Вароши даноноћно мотре три медведа, наравно такође дрвена. Мада не делују застрашујуће као њихови сродници у природи, својом појавом ипак терају грабљивце од кошница и меда.

Голуб Милановић, бивши аутомеханичар МУП-а, страствени је пчелар, а дрворезбарством се бави већ четири деценије. Скулптуре медведа истесао је од храстових стабала јер се диви снази и довитљивости ових звери, мада је био принуђен да због њиховог зулума пресели пчелињак и галерију са очевине у селу Милошев До на падинама Јадовника.

– Медведи су ми загорчали живот и протерали ме из за-

Дрворезбар са једним из галерије ликова

вечаја, јер тамо ни три ограде – од бодљикаве жице, тарабе и сајли, нису могле да спасу пчелињак од напасти. Побегло сам, али ми ни овде у тазбини не дају мира јер ми сваки дан долазе у сан и на скице. Због тога ће се

овој дружини у дворишту придружити још два, један ће се пети уз стабло, а други сладити из вршкарце. Иако су ми у завичају крали мед и рушили кошнице нисам престао да се дивим њиховој снази, окретности и дови-

тљивости у дивљини – прича Милановић.

У дворишту Милановићеве брвнаре у бистричком засеку Бучевци права је галерија ликова: дрвене скулптуре старина, балерине и девојке у игри и заносу, кућанице и плетиле, а поред медведа је и неколико сова, корњача и птица. Све њих је Милановић исклесао уз помоћ маште, моторне тестере и длета.

– По околној шуми а и у мом завичају у Милошовом Долу налазим необичне остатке дрвећа и отпатке приликом сече. Доносим их и обликујем, па заштитим уљем или лаком. Тако прекраћујем дане, налазећи уточиште за мир и душу. А неко ми и донесе део липе или храста и затражи да му на основу пожутеле породичне фотографије изрезбарим лик неког од предака, најчешће деде – каже Милановић.

Ж. Дулановић

Еман Пал, најстарији косач овогодишње манифестације

МУЖЉА

Јубилеј „Жетелачких дана“

Крајем јула у Мужљи су одржани тридесети „Жетелачки дани“, једна од најживописнијих манифестација средњег Баната. По речима председника Организационог одбора ове манифестације, Ференца Леваија, приредба се организује из поштовања према обичајима и у знак сећања на оне који су заорали прве бразде овде у непрегледној банатској равници и посејали семе из кога је никло хлебно жито.

Од 1983. године па до данас Мужљанци су били добри домаћини и угостили бројне косце из Београда, Крагујевца, Добоја, Смедерева, као и из околних места Торде, Сајана, па из Суботице, Сенте.

– За ове, јубиларне „Жетелачке дане“ потрудили смо се да буде што спектакуларније. Обезбедили смо средства за штампање монографије „Од њиве до стола“, у којој аутор описује радове пре и после жетве, како се некада радило, уз пратеће фотографије – објашњава Ђула Мадарас.

Сваки учесник овогодишње манифестације добио је на поклон ову драгоцену књигу као успомену на време када се мукотрпним радом долазило до хлеба, јер оно што је косац некада урадио – покосио за један дан, то комбајн данас уради за два сата.

И. П.

СЕФКЕРИН

Пензионери у новим просторијама

Пригодним коктелом и окупљањем чланова Удружења пензионера из Сефкерина и њихових гостију свечано су отворене нове просторије сефкеринског одбора. Нови простор се налази у једном од објеката Месне заједнице Сефкерин (део некадашњих просторија кафеа „J&M“), који је реновиран и сада је званично Клуб пензионера из Сефкерина.

Г. О.

ЗАЈЕЧАР

Изабран нови секретар

На недавно одржаној седници Извршног одбора Удружења пензионера града Зајечара, на предлог Стојана Нешића, председника Удружења, за новог секретара именован је Ранко Тошић, председник НОП-а МЗ „Котлујевац“ и члан Извршног одбора. Досадашњи секретар Томислав Вељковић разрешен је ове дужности на лични захтев.

– У овом периоду очекују нас значајне активности како у спровођењу хуманитарних акција, омасовљењу чланства, организовању здравствених услуга, тако и на снабдевању пензионера животним намирницама и огревом. Ту су и активности из области културе и спорта у месним организацијама и клубовима пензионера – рекао нам је новоименовани секретар Ранко Тошић.

Ранко Тошић

М. С.

КРУШЕВАЦ

Излети, набавке и хуманитарни рад

Удружење пензионера Индустије машина и компонента „14. октобар“ из Крушевца основано је 1994. године и у претходне две деценије остварило је изузетне резултате.

– Удружење пензионера „14. октобар“ бави се хуманитарним радом и побољшањем друштвеног стандарда својих чланова. Редовно обилазимо болесне и социјално угрожене пензионере,

организујемо излете и културне манифестације, а своје чланство редовно снабдевамо огревом. План за ову годину износи око 1.500 кубика огревног дрвета и око 200 тона угља свих врста. Све до сада испоручене количине су без рекламација – каже Љубодраг Матић, председник Управног одбора Удружења.

Некадашњи металци су редовни гости Београда, фрушкогорских манастира, бањско-климатских места и историјских знаменитости Србије. Посебно се сећају сусрета са принцом Александром Карађорђевићем у Белом двору, боравка на Авали након изградње ТВ торња и дружења са монасима у манастиру Врдник. Посетили су и спомен-цркву посвећену грофу Вронском у Адровцу, а обишли су и свог бившег директора др Десимира Јевтића, председника Владе Србије и некадашњег амбасадора у Румунији, у његовом родном Опарићу.

Ж. М.

ЛЕСКОВАЦ КОД ГРУЖЕ

Пета „Пасуљијада“

У гружанском селу Лесковац организовано је пето такмичење у кувању пасуља. Мештанима Лесковца „Пасуљијада“ је добра прилика да се окупе и друже, уз спортска надметања и традиционалну музику.

На овогодишњој „Пасуљијади“ учествовало је тридесетак екипа, а осим такмичара из гружанског Лесковца и околних села, стигле су и екипе из Мађарске и далеке Канаде.

Организатори истичу да је „Пасуљијада“ практично оживела ово гружанско село. У Лесковац долазе гости из околних места, организују се спортски турнири, а из године у годину влада све веће интересовање за учешће у народном вишебоју и надвлачењу конопца. Ловци гружанског краја одмерили су снаге у стрељаштву, а није изостао ни богат културно-уметнички програм.

Најбољи учесници „Пасуљијаде“ добили су признања и награде, а пошто је село Лесковац познато и по доброј шљивици, домаћини су одлучили да ове године организују и избор најбоље ракије. **М. С.**

ЉУБОВИЈА

Пакети за угрожене пензионере

Општинско удружење пензионера у Љубовији добило је од Црвеног крста 40 пакета и поделило их пензионерима са најнижим примањима. Новац за набавку пакета са основним намирницама и средствима за хигијену за најугроженије породице у 105 општина у Србији, међу којима је и доста пензионера, обезбедила је Влада Србије.

Милица Ђокић

– Веома ме је обрадовао пакет који сам добила јер је моја пензија минимална. Да бих платила струју, комуналије, набавила огрев и купила лекове, морам од уста да штедим – каже 85-годишња Томанија Веселић из Љубовије која живи сама.

Љубовијско удружење пензионера помаже угрожене чланове онолико колико може.

– Сваке године за наше чланове обезбеђујемо зимницу и угаљ по повољној цени и одвозимо им на кућни праг. Такође смо протеклих година угроженима новчано помагали да плате струју и набаве дрва или угаљ за огрев, а чинићемо то и убудуће – вели председник Удружења, Милица Ђокић. **М. М.**

АРАНЂЕЛОВАЦ

Активни и хумани

Удружење пензионера општине Аранђеловац и ове године активно ради на унапређењу стандарда најстаријих суграђана. У томе им помаже и чињеница да се број чланова из дана у дан увећава па су и средства за рад већа.

Осим што су окренути себи и својим потребама, чланови овог удружења прате и проблеме других суграђана и дају допринос њиховом решавању. Својим залагањем они подстичу и градске институције да буду друштвено одговорне, а њихова заједничка сарадња увек резултира значајним средствима.

Средином јуна Удружење пензионера Аранђеловца организовало је хуманитарну акцију чији је циљ био прикупљање новца за помоћ у лечењу шестогодишње девојчице. Акцију је пратио програм у коме су учествовали чланови литерарне секције Удружења, као и ученици музичке школе. Своје стихове читала је песникиња Бранка Максимовић.

У овом удружењу кажу да имају намеру да организују још хуманитарних акција. Чланови се увек радо одазивају оваквим акцијама, те не сумњају да ће бити задовољни учињеним када сведу резултате рада на крају године. **С. Д.**

ПЕЋИНЦИ

Пензионери у бањи

Две групе пензионера из пећиначке општине користе одмор и бањско лечење у два војвођанска места, у Сланкамену и Бањи Јунаковић.

– Задовољни смо што је и овога пута, као и прошле године, 15 пензионера могло да оде на опоравак о трошку Фонда ПИО. На десетодневну бесплатну рехабилитацију у Сланкамену

први су отишли 9. јуна – каже Слободан Плавшић, председник Општинског удружења пензионера у Пећинцима.

Удружење је почетком јуна организовало и одлазак 28 пензионера о њиховом трошку у Бању Јунаковић крај Апатина. Десетодневни боравак у тој војвођанској бањи платиће у шест месечних рата. **Д. Р.**

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranka@pio.rs

Врачар уместо Старог града

У вашем листу, у броју 11, од 15. 6. 2013, на страни 8 објавили сте чланак „Доступнија помоћ у кући“ у коме сте пренели информацију Градског секретаријата за социјалну заштиту да на општини Стари град први пут нема листе чекања. Помињем само ову општину јер ту станујем. Наглашавам да сам лошег здравља и да су ми после тешког инфаркта срца и лечења уграђена четири стента. Осмог априла 2013. обратила сам се Центру за социјални рад на Старом граду са комплетном документацијом о свим мојим здравственим проблемима. Навела сам да живим сама, на седмом спрату, и да имам 77 година, и доставила документа која су тражили. После два месеца позвала ме је социјална радница, узела одговарајућу изјаву и обећала да ће одмах обавестити Геронтолошки центар – надлежну службу, да ми се обезбеди помоћ у кући (геронтодомаћица). Чекала сам више од месец дана па сам отишла у службу која распоређује геронтодомаћице (Геронтолошки клуб, у Солунској улици број 14). Тамо су ме обавестили да сам 75. на списку чекања. Мало

је рећи да сам била запрепашћена и разочарана и питала сам зар не постоје приоритети на основу болести. Рекла сам да у „Гласу осигураника“ пише да на општини Стари град нема чекања на помоћ у кући, а одговорено ми је да њима то није познато.

Молим вас да проверите о чему се ту ради и који су критеријуми на основу којих Геронтолошки центар Београд одобрава помоћ у кући. Иначе, ову услугу ми плаћамо према одређеној скали.

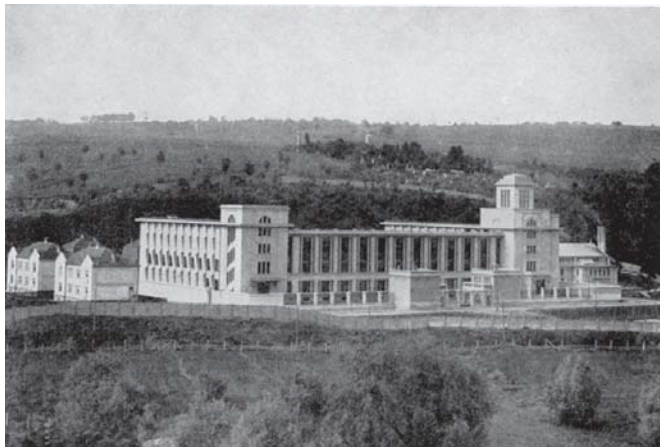
Захваљујем редакцији „Гласа осигураника“ на помоћи и разумевању.

Милка Љубичић, Београд

Одговор: У тексту који спомињете „Глас осигураника“ је пренео изјаву Александре Крстић, заменице градског секретара за социјалну заштиту. Накнадном провером утврдили смо да су при давању изјаве случајном омашком замењени називи две општине, уместо општине Стари град требало је да буде општина Врачар на којој у том тренутку није било листе чекања на помоћ у кући.

Некад и сад

Највише до 48 динара на дан

ЗАВОД ЗА ИЗРАДУ НОВЧАНИЦА НАРОДНЕ БАНКЕ У ТОПЧИДЕРУ
(општи изглед)

Обавеза осигурања уређена је тако да је на осигурање обавезно свако лице које на подручју Краљевине Југославије стално или привремено, а на основу ма каквог радног односа, даје своју телесну или умну снагу под најам, и то без обзира на пол, доб или држављанство. Овамо иду и шефрти, практиканти и волонтери, кућни радници и слична занимања, и то све без обзира на висину зараде, али осигурана је та зарада највише до 48 динара на дан. Према величини зараде увршћују се сва осигурана лица у законом одређене надничне разреде, којих има дванаест. Обезбеђена надница сваког надничног разреда (најнижа 6, а највиша 48 динара) служи као основа за одмеравање и убирање приноса, као и за одмеравање потпора свију врста осигурања.

(Извештај о пословању и завршним рачунима Уреда за осигурање радника за 1934. годину, Загреб, 1935)

Промене од 1. августа

Фонд за пензијско и инвалидско осигурање је преко свих средстава информисања обавестио грађане који сами плаћају допринос за пензије да од уплате за август 2013. важе нове основице осигурања које су у односу на претходни период више за 6,6 одсто (због усклађивања са кретањем зарада у претходном кварталу). Грађани могу да се одреде за једну од 13 основица осигурања, независно од стручне спреме коју имају. По Закону о доприносима за обавезно социјално осигурање, најнижа основица износи 35 одсто просечне републичке зараде из претходног тромесечја, што је 21.416 динара, а највиша пет просечних плата, односно 305.950 динара. Допринос за пензијско-инвалидско осигурање је 24 одсто, што значи да ће се месечни издатак кретати у распону од 5.139,84 до 73.428,00 динара. Ови износи примењиваће се за уплате доприноса за август, септембар и октобар 2013. године.

Ј. О.

Инвалид рада друге категорије

? Радоје Раковић: Да ли у периоду када сам имао приватно предузеће, од 23. 10. 1997. до 31. 12. 2001. године, задржавате право по основу II категорије инвалидности на запошљавање са скраћеним радним временом, као и за период од 1. 1. 2002. до 8. 7. 2002. године?

Одговор: У време када сте почели да се бавите приватном делатношћу, прво као оснивач и директор предузећа, а затим као власник радње, Ви се нисте пријавили на осигурање као инвалид рада. У том случају Ви као оснивач, односно власник, били бисте запослени са скраћеним радним временом. Када сте стекли статус инвалида II категорије, били сте запослени на одређеном радном месту и коришћење тог права било је везано за обављање тог посла или неког другог одговарајућег посла у складу са Вашим здравственим стањем. Ови по-

слови се највероватније нису поклапали са послом који сте обављали као самостални обвезник доприноса. Сваку промену послодавца и прелазак на друге послове, а поготову обављање самосталне делатности, у то време морао је да процени орган вештачења, да ли би за ту врсту посла било неопходно да га радите под истим условима како је то одређено решењем о инвалидности II категорије. Ви сте преласком на обављање приватне делатности сами себи укинули статус инвалида рада II категорије.

Обустава дела пензије у случају преплате

? Љубомир Петковић: Инвалидски сам пензионер и примам нижи износ пензије. Добио сам решење где је утврђено да морам да вратим више исплаћене пензије. С обзиром на то да сам недовољно упућен у материју, да ли ја носим одговорност због више исплаћених пензија или неко други?

Одговор: Из Вашег писма није најјасније како је дошло до преплаћених износа пензије, које треба да вратите Фонду ПИО кроз обуставу дела пензије коју примате. Уколико је у поступку утврђено да Вам је исплаћен износ који Вам не припада по Закону о ПИО,

тај износ мора да се надокнади Фонду. Упућујемо Вас да са Фондом ПИО постигнете договор о начину враћања ових средстава што је боље него да о томе решава суд, јер нико други осим Вас не може да врати средства која су исплаћена Вама.

Жалба не застарева

? Остоја Ђирковић: Изјавио сам жалбу на решење Филијале Ужице пре шест месеци и још нисам добио одговор по уложеној жалби. Занима ме где се води поступак по уложеној жалби јер су ми у Филијали у Ужицу рекли да су жалбу проследили Дирекцији у Београду. Молим Вас да ми дате информацију где се налази жалба, зашто се по њој не решава и да ли жалба може да застари.

Одговор: Провером у Дирекцији Фонда ПИО, у Одељењу за остваривање права у другостепеном поступку, Ваш досије се налази од 23. 1. 2013. године у

Управном суду по раније уложеној тужби. Жалба коју сте изјавили на решење мора да сачека док се списи предмета не врате из Управног суда, како би

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

се наставио поступак код другостепеног органа. Не постоји могућност да се Ваша жалба придружи Вашем досијеу док се не врате списи предмета из

суда. Жалба не може да застари, односно биће решавано по њој уколико је жалба допуштена, изјављена од овлашћеног лица и благовремена.

Неисплаћени износи једнократне помоћи не припадају наследницима преминулог корисника пензије

? Мирослав Поповић: Покојна супруга је била корисник пољопривредне пензије и преминула је 5. 1. 2013. године. Да ли наследници имају право на исплату једнократне помоћи Владе Републике Србије?

Одговор: У случају смрти корисника пензије који је остварио право на исплату једнократне помоћи у складу са Закључком Владе Републике Србије, неисплаћени износи једнократне помоћи не припадају наследницима покојног корисника пензије. Само у случају да је неко од чланова породице

остварио право на породичну пензију после смрти корисника који је примао део једнократне помоћи, том кориснику породичне пензије могу се исплатити неисплаћени износи једнократне помоћи. Такође, врло је битно не само право на породичну пензију, већ и да се врши исплата породичне пензије.

Зарада подразумева плаћање пореза и доприноса

? Општинско удружење пензионера, Врбас: Молимо Вас за једно објашњење, није нам јасно зашто плаћамо накнаду за кориснике пензија који су ангажовани на привременим пословима у Општинском удружењу пензионера Врбас, зашто плаћамо утврђен додаток и накнаду од 13 и 11%, као и порез у износу од 10%, и по којим законским основама.

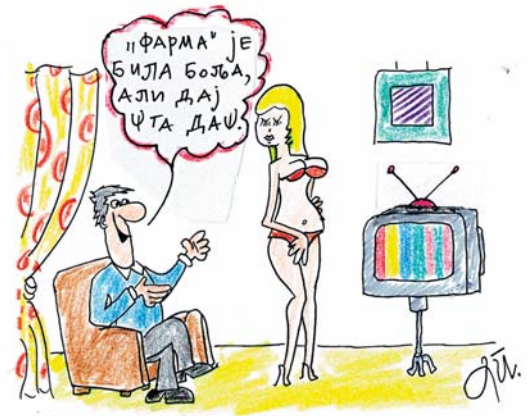
Одговор: Законска обавеза послодавца је да када запосленима исплаћује зараду, на ту зараду плаћа порезе и доприносе прописане Законом о доприносима за обавезно социјално осигурање. Ова обавеза није везана за то да ли ће тај запослени по том основу остварити неко право из ПИО или не, да ли ће прерачун стечене пензије сада запосленог осигураника

код њега по том основу бити повољнији или не. Сама чињеница да запослени пензионер, као и сваки други запослени, прима зараду подразумева плаћање пореза и доприноса, с тим што сам осигураник може да изабере да ли жели здравствено осигурање преко запослења, или као пензионер, из разлога да се не би дуплирао допринос за здравствено осигурање.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЈОВИЧИЋ	КИЛОПОНД (СКР.)	СТРУЧЈАЦИ УПРАВЉАЊА ВАЗДУШНИМ СРЕДСТВИМА	ПРЕВЕЛИКО ЗАСИТЕЊЕ	ЈЕДАН ЗАНАТЛИЈА	14. И 23. СЛОВО ЋИРИЦИЈЕ	РАНИЈА ГЛУМИЦА, ЛЕСЛИ	СИМБОЛ АКТИНИЈУМА
КАПАЛИЦА							
МЕСТО КОД БАЈИНЕ БАШТЕ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ЈЕДАН КЕНТАУР ТРЕЋИ СТЕПЕН				ОЗНАКА РЕОМИРА ОВЧИЈА ВУНА		РАНИЈИ РЕЖИСЕР, КРЕШО
ДИВОЈАРАЦ							
ШПАНСКИ ПИСАЦ И ФИЛОЗОФ, МИГЕЛ ДЕ							
РУДАРСКИ КРАЈ						ОЗНАКА ЗА ЛИТАР РАЧУНИ (СКР.)	
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ВРТЛОЖНИ ВЕТРОВИ ПАДАЊЕ						
СВЕ ОНО ШТО СЕ ПИЈЕ (МН.)					ОЗНАКА НИКШИЋА ПРОИЗВОДИ ТКАЊА		
ТРГОВАЧКИ ПУТНИЦИ							ИЗРАСТАТИ ИЗ ЗЕМЉЕ
ДНЕВНИ ВЕТАР						СИМБОЛ АЗОТА МЕСТО У МАКЕДОНИЈИ	
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СИПАТИ ТОЧЕЊЕМ БРОД НА ПАРУ						
СТАНОВНИК ОКО РЕКЕ САВЕ							
ОШТЕЋЕЊЕ ЗГЛОВОБА							
РУДАРСКИ ИНСТИТУТ (СКР.)			ОСНИВАЧ ДИНАСТИЈЕ АРСАКИДА	ТИП ЧЕШКОГ АУТОМО- БИЛА		ОСНОВНА ТАРИФА МЕСТО У СЛОВЕНИЈИ	
ОЗНАКА ЗА ОБИМ		ЧЕСТИЦЕ ЕЛЕМЕНТА ВОДА У ПУСТИЊИ					
СТАНОВНИЦИ БОРА							МАТЕМАТИЧ- КА НЕПОЗНА- НИЦА
ГРАФИЧКЕ МАШИНЕ ЗА ЦРТАЊЕ ЛИНИЈА							
ГРАД У АРКАНЗАСУ САД						СИМБОЛ КАЛИЈУМА ОЗНАКА ЗА ОБИМ	
ГРАД У БАНГЛАДЕШУ					ОСОВИНА (СКР.)		

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: простор, ректори, играказ, прерада, рети, ал, аси, м, и, ти, лист, ајкула, артист, р, кроки, ра, инат, скије, р, татарка, еда, ивт, нела, аи, митар, сијарић, ојарити, маникир

Дејан Патаковић

Молим за реч

Сва тела се на топлоти шире. Коверта с мојом пензијом је изузетак.

Постао сам нудиста. Не из убеђења, него кад сам платио хотелски рачун на мору.

Брзо нам пролазе возови, али нам част спасава спораћ на прузи Београд – Бар.

Тешко је данас бити фармер. Овце и козе имају, али где да нађу певачицу.

Носи минић, дубок деколте, нема глас ни слух, идеални услови да постане певачица.

Београдској привреди је лакше лети. Бар је температура у плусу.

До мора је скуп авион, скуп бус, скуп воз... Зато препоручујем аутобус 23, па правац Ада.

Молим специјалисте који напумпавају дамама уста, груди и задњицу, да напумпају и моју пензију.

Летњи слоган београдских пензионера – „Ада, моја нада“.

Млади су друштвени и излазе нон-стоп: на фејс, гугл, твитер.

Дејан Патаковић

(X)уморне мисли

На летовању никну многа познанства. Нека порасту до пријатељства, а нека увену пре но што стигнемо до куће.

Здрављу користи и дан недељно у природи – у шуми, у парку, крај реке... Шта то вреди кад ТВ сваког дана има неку серију или утакмицу или шоу?!

Наш стандард би био виши да не сметају две ситнице – ситне плате и пензије.

Нема већег празника од башкарења у дебелој хладовини! Осим ако си гладан и жедан.

Откад знам да су воће и поврће ризница витамина, жао ми да их трошим. Ризница је за гледање.

Не заостајемо у свему! Насиљем на улицама престижемо најразвијеније земље.

Не могу више поштено да опсујем ни комшије. Нове казне су веће од пензије.

Кажу да је пиће главни кривац за саобраћајне удеце. Ја сам нашао пријатно решење: од продатога аута имаћу за сто пића.

Витомир Теофиловић

Ирвинг Гатало

Да ли сте знали ...

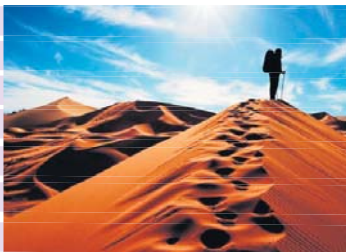
– да се по до сада забележеним температурама ово лето приближило најтоплијем од када се врше мерења? У многим деловима света бележе се температурни рекорди, а врућине у Европи су скоро достигле оне из 2003, која је ушла у историју по највећим врућинама у последњих 150 година. Тог лета је у Европи, услед учесталих топлотних таласа, умрло више од 30.000 људи.

– да је овог лета рекордна температура забележена чак и у сибирском Норилску – најсевернијем граду на Земљи који броји више од 100.000 ста-

новника? Деветнаестог јула измерено је 33,7 степени, иако просечна јулска температура у овом арктичком граду износи 18,2 степена.

– да је највиша икада званично забележена температура на земаљској кугли износила 57,8 степени? Толико је измерено 13. септембра 1992. године у Сахари, тачније у Ел Азизији (Либија). Верује се да на том месту температура достиже и до 66°C.

– да се на другом месту листе најекстремнијих температура налази Крик Ренч у Долини смрти, Калифорнија, где је, додуше давне 1914, забележена температура од 56,7 степени? На трећем месту је Тират Зви у Израелу где је 1942. године измерено 54 степена.

– да је највиша забележена температура у Европи, 48,5 степени Целзијуса, измерена у

Атини у јулу 1977. и у Катањи, на Сицилији, у августу 1999? Ипак, најтоплијим европским градом сматра се Севиља где су се током 20. века температуре у више наврата приближавале рекорду од 50°C. Због тога чувена шпанска сијеста (поподневни одмор) најдуже траје баш у овом граду.

– да је у Србији рекордно висока температура, 44,9 степени, забележена 24. јула 2007. у Смедеревској Паланци? Највиша температура на Балкану забележена је 31. јула 1901. године у Мостару и износила је 46,2 степена.

Подршка

Изгарају на терену, а дим се не види.

Будала се вешто крије у кругу паметних.

Уместо каиша, стежем омчу.

Сви су исти. Склони су грабљењу туђег.

Хватам кривине. Шта то беше правац?

Пукло би му срце за народ, али нема срце.

Имам подршку. Двоје ме придржавају да не паднем од терета.

По прилици, неприлика је за нас права реч.

Вратимо се дрљачи, иначе смо надрљали.

Стезањем каиша, стомак ми се залепио за кичму.

Пензионерима смета сунце. Младима не смета хладовина.

Пензија ми добија крила. Одлети као птица селица.

Једном када све ово прође. Ах! Што нам је било лепо!

Радомир Станојковић

Лековите летње мисли

Моје летовање је као Атлантида. Пало је у воду.

Пакет аранжман за море – жена иде са пакетом ствари, а муж са пакетом пара.

На мору је био најбољи у пливању леђним стилем. Није ни чудо – увек је имао добру залеђину.

Сунце на мору је ласер за моју пензију. Одмах је уништи.

Уместо душека покушао је да надува своју плату.

Благо Робинсону Крусону. Није морао на мору да плаћа – боравишну таксу.

Новац је као водена пара. На мору, где је сунце јаче, пре испари.

Домаћи туриста је као маслачак. Кад га дохвате туристички радници, одмах оставе га.

Патриота у Грчку носи наше конзерве и кобасице.

Душан Старчевић

Мозгалице

Таман помислих да сам дорастао да кренем у свет кад оно, свет отишао...

Свако ради како најбоље уме. Нажалост, мало ко уме.

Подмлађују нам се села. У нека се вратио из града покоји пензионер.

Пронашао сам себе. Срећом, нисам био много изгубљен.

Радите оно што морате да бисте једном могли да радите и оно што волите.

Живот је чудо. Доказ: већина нас има осећај да је трајао веома кратко, само три дана.

Вероватно је крај света близу. Некада су се крале девојке, а сада све што се може продати као старо гвожђе.

Памет у главу, паре у банку. Али никада два добра. Једнима фа-ли памет, другима паре.

Одувек је било лакше сили да стекне право, него праву да се осили.

Да сам као клинац пожелео да играм тенис, данас не бих плаћао рекет.

Марко Челар